

BAŞKENT
ÜNİVERSİTESİ

Bülten

Haziran 2020 | Sayı 18

Prof. Dr. Mehmet Haberal:
“Görevimiz Daha İyisini
Gerçekleştirmektir”

Değerli okuyucularımız,

Dünya COVID-19 nedeniyle büyük bir sınavdan geçmekte ve pandeminin beraberinde getirdiği zorlu gelişmeler bütün ülkeleri derinden etkilemektedir. Söz konusu salgın dünyanın yaşadığı ilk salgın olmadığı gibi sonuncusu da olmayacaktır. Hepimizin ortak arzusu bu sürecin en kısa sürede sonlanmasıdır. Söz konusu arzunun kendiliğinden gerçekleşmeyeceği açıktır. Her bireyin ve kurumun toplumsal sorumluluklarının farkında olarak sağlık açısından önerilen hususlarda hassas davranması zorunluluktur.

Büyük bir sağlık problemi olarak ortaya çıkan pandemi her alanda bütün üretim biçimlerinin değişmesine neden oldu. Sağlık ve eğitim alanında Başkent Üniversitesi'nin göstermiş olduğu hızlı reaksiyon yaşanan değişimler karşısında başarıyla verilen bir sınav niteliğindedir. Yıllardır hizmet veren Başkent Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi (BUZEM), Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Kanal B başta olmak üzere her bir birimimizin uzaktan eğitim konusunda sergilediği özverili tutum öğrencilerimizin mağdur olmamasını sağladı.

Pandemi öncesinde de sınıflar, anfiler, yurt odaları, kütüphane, öğrenci kantinleri ve etkileşimin olduğu her ortamda hijyen kurallarının büyük bir özenle uygulandığı üniversitemiz, içinde bulunduğumuz dönemde de aynı hassasiyeti fazlasıyla sürdürmeye devam edecektir.

Bu sayıda yüz yüze eğitimin sürdürülebildiği Şubat ve Mart ayı etkinliklerimizin yanı sıra öğrencilerimizden ayrı kaldığımız zaman diliminde gerçekleştirdiklerimiz faaliyetlere yer verdik. Üniversitemiz bölümlerinde öğrenci olmayı tasarlayan adaylara yönelik online ve yüz yüze tanıtım faaliyetlerinin sürdüğü bu dönemde bizleri yakından tanımak isteyenlerin her tür sorusuna yanıt vermek üzere 7 gün 24 saat ilkemizle yanlarında olduğumuzu bildirerek iyi okumalar diliyorum.

Prof. Dr. Ali Haberal
Başkent Üniversitesi Rektörü

İçindekiler

Sahibi
Prof. Dr. Ali Haberal
Rektör

Genel Koordinatör
Prof. Dr. Nermin Yeniköse

Genel Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Özcan Yağcı

Yazı İşleri Müdürü
Dr. Öğr. Üyesi Lale Şivgin Dündar

Editör
Zümrüt Karatekin

Görsel Yönetmen ve Tasarım
Özge Yıldırım Gürses

Muhabir
Ayca Kabakcı

Katkı Verenler
Feyyaz Artukoğlu
Zeynep Çolak

Fotoğraflar
Murat Ekinci
Ayca Kabakcı
Yusuf Ubay
Coşkun Pınarbaşı
Hasan Eren Çalışkan
Gültekin Erdoğan
Can Çelebi

Koordinasyon ve İletişim
Derya Çiftçioğlu
Ece Serin
Furkan Eroğlu
Mert Özen

Tanıtım ve Halkla İlişkiler Ofisi
Bağlıca Kampüsü
Eskişehir Yolu 18.km
Etimesgut 06810 ANKARA
Tel: (0312) 246 67 75
e-posta: bulten@baskent.edu.tr
Web: www.baskent.edu.tr

f BaskentUniv

Instagram baskentuniv

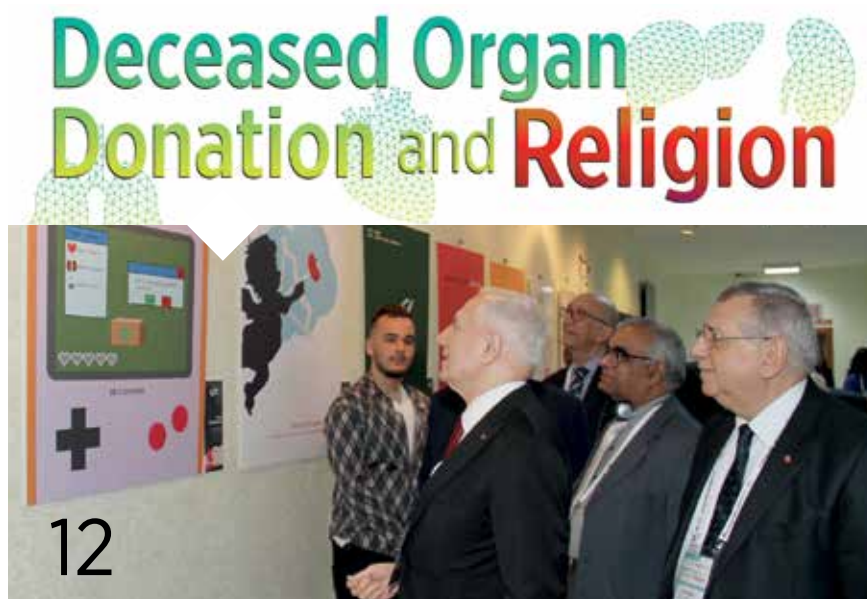
Twitter baskentuniv

Basım Yeri:
ERS Reklam ve Matbaacılık LTD. ŞTİ.
Kazım Karabekir Caddesi 39 / 22
Murat Çarşısı İskitler-ANKARA
Tel-Faks: 0312 342 46 40
e-mail: ersreklam@gmail.com

Sürekli Yayın.
3 ayda bir yayınlanır.
Ücretsizdir.

ISSN 2458-8423

Sayı: 18 Haziran 2020

Prof. Dr. Mehmet Haberal: “Görevimiz Daha İyisini Gerçekleştirmektir”

Başkent Üniversitesi Kurucusu, Yönetim Üst Kurulu Başkanı ve Dünya Organ Nakli Derneği Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal ve ekibi, 22 Haziran 2020 tarihlerinde “Soğuk İskemi Sırasında Organları Koruyan Bir Çözelti” buluş başlığı ile patent aldı.

Soğuk iske mi koşulunda organ nakli gerçekleştirilirken hücre hasarını en aza indirmeyi sağlayan çözelti hakkında bilgi veren Prof. Dr. Mehmet Haberal “Tıp Fakültemizde nitelikli hizmet veren akademik kadro gerek bu patente konu olan buluş gerekse ileri tıp uygulamalarıyla

başarılar a imza atan kıymetli isimlerden oluşmaktadır. Bizler her zaman daha iyisini gerçekleştirmeyi kendimize görev edindiğimizi çeşitli platformlarda dile getirdik.” dedi. Pandemi sürecinde Başkent Üniversitesi’nin eğitim ve sağlık açısından başarılı bir sınav verdiğini ifade eden Prof. Dr. Mehmet Haberal bilimsel üretimlerin artarak devam etmesinin önemli bir toplumsal görev olduğunu vurguladı.

Patent Sahibi:
Prof. Dr. Mehmet Haberal

Buluşu Yapanlar:
Prof. Dr. Mehmet Haberal
Prof. Dr. Handan Özdemir
Prof. Dr. Şaban Remzi Erdem
Doç. Dr. Mahir Kırnap
Araş. Gör. Karl Michael Lux

UZAKTAN EĞİTİMDE BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ FARKI

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 Pandemisi nedeniyle salgının yayılmasını önlemek amacıyla birçok ülkede eğitim ve öğretime ara verilirken uzaktan eğitime dayalı farklı modeller uygulanmaya başlandı. Ülkemizde de her eğitim düzeyinde uygulanmak zorunda kalınan uzaktan eğitim modeliyle öğrenciler ve yakınlarının bu süreci en az hasarla atlattığı hedeflendi.

Başkent Üniversitesi; uzaktan eğitime 30 Mart 2020 tarihinde Uzaktan Eğitim Merkezi (BUZEM) ve Kanal B üzerinden başladı. Senkron ve asenkron uygulamaları ile farklı teknolojik altyapıların sağladığı olanaklarla öğrencilerine ulaşan Başkent Üniversitesi'ni farklılaştıran en önemli unsurlardan biri de Kanal B'de her gün dokuz saat yayınlanan "Eğitime Destek Programları" oldu. 1200 saatlik ders çekimleri Kanal B Stüdyolarında yapılırken, montajları İletişim Fakültesi; RTS atölyesinde gerçekleştirildi.

“Ümitsizliğe Kapılmayınız”

Başkent Üniversitesi’nin 30 Mart 2020 tarihinde Uzaktan Eğitim Merkezi ve Kanal B üzerinden başlattığı uzaktan eğitimler öncesi Başkent Üniversitesi Kurucusu, Yönetim Üst Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal ve Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal, üniversitenin sosyal medya hesapları üzerinden öğrencilere seslenerek hazırlıkların tamamlandığını, herhangi bir aksama yaşanmayacağını belirttiler.

Başkent Üniversitesi Kurucusu, Yönetim Kurulu Üst Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal: “Sevgili öğrencilerimiz, Ne mutlu ki ülkemiz var. Ülkemizle gurur duyalım. Bu ülkeyi kuran Atatürk, arkadaşları ve aziz şehitlerimizi rahmetle şükranla analım. Toplumlar her zaman olaylarla karşı karşıyadır. Geçmişe baktığımız zaman bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de bir çok

sorunlarla karşılaşyoruz. Son dönemlerde de maalesef Çin’den kalkıp bütün dünyayı işgal eden bir koronavirüs salgını, dünyayı hakikaten geniş anlamda tedirgin etti. Herşeyi içine aldı. Bütün sosyal aktiviteleri, eğitimi, aklınıza ne gelirse. Her şey bir anda durdu. Ama hiç endişeniz olmasın. Bilesiniz ki; bu olumsuzlukların üzerinden nasıl ki geçmişte geldik, yine geleceğiz. Bu koronavirüsü de hiç şüphemiz olmasın yeneceğiz. Zaten şu anda bütün yoğunluğumuzla çalışıyoruz. Bütün arkadaşlarımız çalışıyor. Bu problemi de inanıyorum ki kısa zamanda çözeceğiz. Bu arada elbet ki eğitime ara verilmiş durumdadır. Şunu bilesiniz ki, bütün ülkemizde olduğu gibi Başkent Üniversitesi’nde de uzaktan eğitim yürürlükte, devam etmekte. Gerek ortaöğretimde gerek üniversitemizde arkadaşlarımız yoğun bir şekilde bu konuda çalışıyorlar. Başkent Üniversitesi’nin özelliği şu; Kanal B gibi çok

güçlü bir televizyonu var. Kanal B bu konuda önemli katkı sağlıyor. Uzaktan eğitim merkezimiz var. Sizler için yoğun bir şekilde uğraşı veriyor, çaba harcıyor. Bilesiniz ki; eğitiminizde önemli bir aksama olmayacak. Uzaktan eğitim merkezimizle, Kanal B ile öğretim üyelerimiz bütün hazırlıklarını yaptılar. Devam ediyorlar. Siz de onların vereceği programları izlerseniz eğitime ara vermemiş olacağız. Hiçbir zaman endişeniz olmasın bu problemleri yenmek durumundayız. Yeneceğiz. Ülkemiz yoluna devam edecek. Tabii herşeyin başı sağlık. Ama sağlığın yanında eğitim de çok önemli. Onun için Başkent Üniversitesi bütün imkanlarını sizin için seferber etmiştir. Hiçbir zaman “Yarın ne olacak?” diye ümitsizliğe kapılmayınız. Her şeyi başaracak, yolumuza devam edeceğiz. Hepinize sağlıklı, mutlu ve güzel günler diliyorum ve başarılar diliyorum.”

“Her Zaman Yanınızdayız”

Başkent Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Ali Haberal:

“Sevgili Öğrencilerimiz,
Dünyada, geçmişte yaşanan
büyük salgınlar vardı, kolera
ve veba gibi. Son yıllarda
da ebola, sars ve mers
salgınlarını yaşadık.

Bugünlerde de hepinizin
bildiği koronavirüs ya da
diğer adıyla Kovid-19 salgını
tüm dünyayı ve ülkemizi de
etkilemiş bulunmaktadır.
Bizler için öncelikli olan
sizlerin sağlığıdır. Bu konuda
da hepimizin yapması
gereken temizlik kurallarını
uygulamamız, ellerimizi
yıkamamız ve yakınlarımızla
aramıza sosyal bir ara
koymamızdır. Yani en az
1,5 - 2 metrelik mesafeyi
paylaşmamızdır. Sizlerden
beklentimiz; bugün için
evinizde ailelerinle birlikte
çok yakın temasta olmadan
çalışmalarınızı ve sağlıklı

yaşamınızı sürdürmenizdir.
Bizler, sizlerin öncelikle
sağlığını düşünüyoruz.
Sağlığın olduğu yerde her şey
vardır. Biz sizlerin eğitimi için
gerekli hazırlıklarımızı devam
ettiriyoruz.

Öncelikle sizlerin de bildiği
gibi, üniversitemizde,
uzaktan eğitim merkezi
ile bazı programlarımızı
sürdürmekteydik. Bu
yaşadığımız süreç içinde
uzaktan eğitim merkezi
sizlerin tüm eğitimi için
gerekli tüm hazırlıklarını
tamamlamış bulunmaktadır.
Uzaktan eğitim merkezi’nin
yanı sıra Kanal B’de
de programlarımız
hazırlanmıştır. Yoğun bir
şekilde sizlerle birlikte
eğitim devam edecektir. Bu
eğitimle beklentimiz; sizlerin
programları yakından takip
etmenizdir. Teorik eğitimlerin
yanı sıra gelecek günlerde

uygulamalı eğitimler ve sınav
sistemleriyle ilgili de sizleri
bilgilendireceğiz. Bizler sizleri
her zaman yanınızda görmek
istiyoruz. Kampüs dışında
olmanız bir değişikliğe
yol açmayacaktır. Bugün
uygulanmakta olan eğitim
sistemi dünyada yaygın
olarak kullanılan bir eğitim
modelidir. Yani eğitiminizde
herhangi bir aksama
yaşanmayacaktır.

Önemli olan sağlıktır.
Sağlıklı olduğumuz
sürece, yapamayacağımız
hiçbir şey yoktur. Eğitim
süreniz içinde bizlere
her an başvurabilirsiniz,
ulaşabilirsiniz.

Her zaman yanınızdayız.
Öncelikle sağlıklı kalalım,
evde kalalım. Birlikte sağlıklı,
nice günlere.”

Deceased Organ Donation and Religion

Başkent Üniversitesi Kurucusu, Yönetim Üst Kurulu Başkanı ve Dünya Organ Nakli Derneği Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal, 12-13 Mart 2020 tarihlerinde, “Deceased Organ Donation and Religion”

başlıklı sempozyumda, 13 farklı ülkeden ve farklı dinlerden; din adamlarını, ilahiyat ve tıp fakültelerinden bilim insanlarını, hekimleri, organ nakli koordinatörlerini Başkent Üniversitesi çatısı altında, bir

araya getirdi. “Ölen insanların organlarının kullanımı ve bu konuya dini bakış” konulu uluslararası sempozyumda, farklı dinlerin organ nakline bakışı ele alınarak, çözüm yolları arandı.

Prof. Dr. Mehmet Haberal:
“Kronik organ hastalarının yeniden yaşam yolculuğunun başlangıcı organ naklidir.”

Başkent Üniversitesi Prof. Dr. İhsan Doğramacı Konferans Salonu’ndaki toplantının açılışında ilk söz Prof. Dr. Mehmet Haberal’a aitti. Prof. Dr. Mehmet Haberal konuşmasında; “Kronik organ hastalarının yeniden yaşam yolculuğunun başlangıcı organ naklidir. Ülkemiz canlıdan nakillerde lider ülkeler arasında olmasına rağmen kadavra bağışları hala yetersiz. Sorun; dünya genelinde de geçerli” dedi. Açılış töreninde konuşan Afrika Organ Nakli Derneği Başkanı Prof. Dr. Gamal Saadi ise konuşmasında Prof. Dr. Mehmet Haberal’a Dünya Organ Nakli Derneği Başkanı olarak Afrika’da yürüttüğü çalışmalar için teşekkür etti. Açılış seremonisinde son olarak Kazakistan Türkiye Büyükelçisi Abzal Saparbekuli konuştu ve Kazakistan’da, organ naklinde ilkleri gerçekleştiren, doktorların eğitimine katkı veren Prof. Dr. Mehmet Haberal’a teşekkür etti.

Prof. Dr. Mehmet Haberal, Prof. Dr. Marwan Masri ve Prof. Dr. Marcelo Cantarovich'in başkanlığını yaptığı ilk oturumda; Avustralya'dan Prof. Dr. Jeremy Chapman, ABD'den Prof. Dr. John Fung ve Başkent Üniversitesi'nden Prof. Dr. Gökhan Moray ülkelerindeki kadavra bağışlarını değerlendirdi.

Deceased Organ Donation and Religion

"Deceased Organ Donation and Religion" sempozyumunun son günü özel bir oturum düzenlendi. Özel oturuma; Mustafa Balbay, Pınar Ayhan ve Halil Kılıç katıldı. Gazeteci Mustafa Balbay konunun medya boyutunu değerlendirirken Pınar Ayhan

ise sanatçı bakış açısıyla görüşlerini paylaştı. Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurul Uzmanı Halil Kılıç, İslam dininin organ nakline bakışını anlattı. Tıp Fakültesi öğrencileri de görüşlerini açıkladı ve sorularını yöneltti. Sempozyumun kapanış

konuşmasını yapan Prof. Dr. Mehmet Haberal, organ bağışı çağrısını yineledi ve katılımcılara teşekkür etti. İki gün süren sempozyum boyunca Başkent Üniversitesi ve bağlı kuruluşlara ait stantlar katılımcılardan yoğun ilgi gördü.

İlk oturumun ardından Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerinin hazırladığı, organ bağışı konulu afiş sergisinin açılışı yapıldı.

Özbekistan Sağlık Bakanı Alishar Shadmanov'dan Ziyaret

Özbekistan Sağlık Bakanı Alishar Shadmanov; 22 Şubat 2020 tarihinde, kurduğu dernekler, düzenlediği kongreler, eğitim ve sağlık alanındaki destekleriyle özellikle Türk kökenli

Orta Asya ülkelerine önemli katkılar sağlayan Başkent Üniversitesi Kurucusu, Yönetim Üst Kurulu Başkanı ve Dünya Organ Nakli Derneği Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal'ı ziyaret etti.

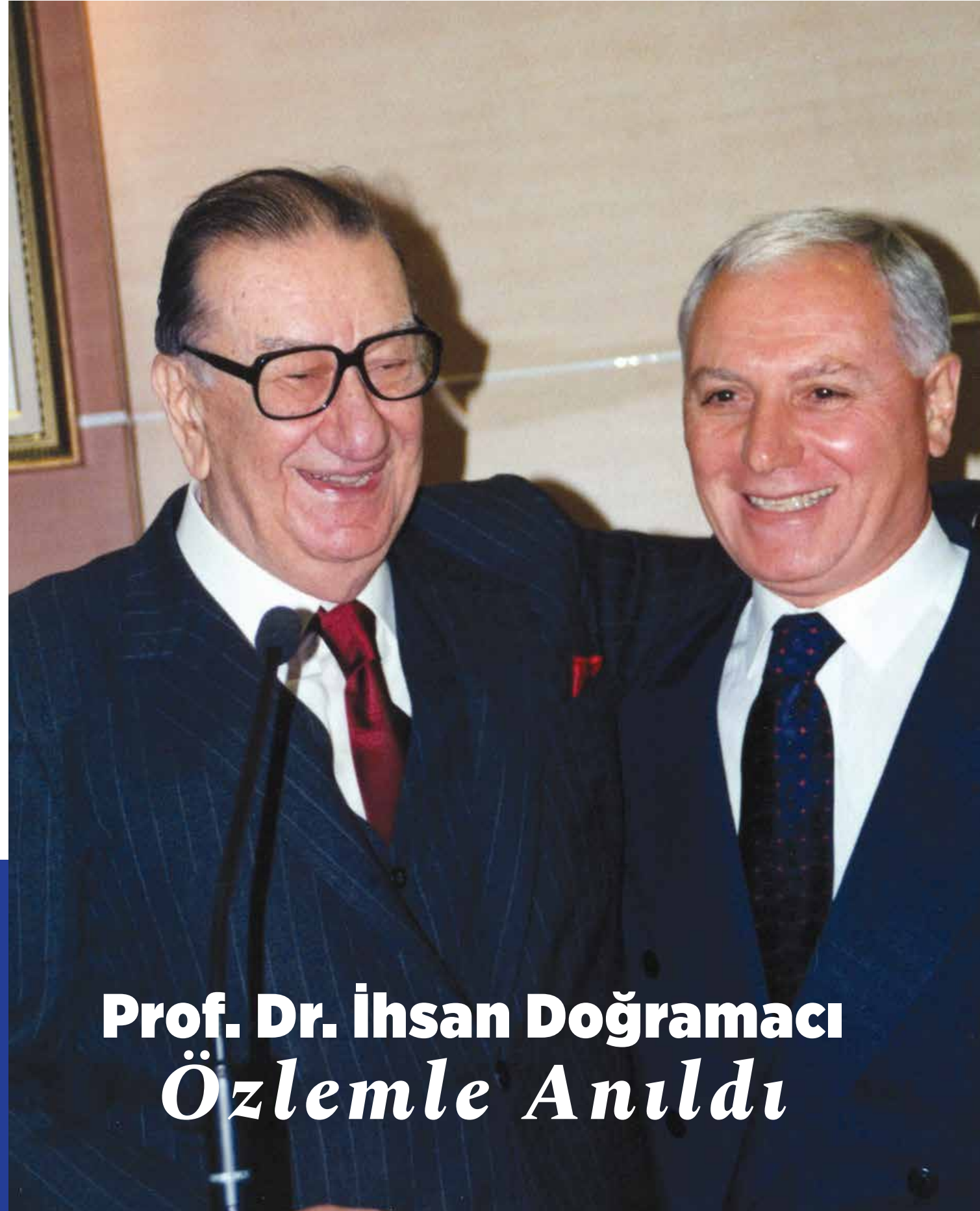

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile yaptığı görüşmeyi Prof. Dr. Mehmet Haberal'a aktaran Özbekistan Sağlık Bakanı Alishar Shadmanov, Prof. Dr. Mehmet Haberal'a Özbekistan'a yaptığı tüm katkılar için teşekkür ederek ikili işbirliklerinin genişletilmesini önerdi. Kazakistan Semey Üniversitesi'nin de örnek

aldığı Başkent Üniversitesi'nin eğitim modelini Özbekistan'da da hayata geçirmek istediklerini dile getiren Özbekistan Sağlık Bakanı Alishar Shadmanov ayrıca, İspanya Kraliyet Sivil Liyakat Nişanı takdim edilen Prof. Dr. Mehmet Haberal'ı kutladı. Prof. Dr. Mehmet Haberal, önce Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi'ni ve

Aralık ayında açılışı yapılan yeni Onkoloji Merkezi ile poliklinikler binasını ardından da Başkent Üniversitesi'nin Bağlıca Yerleşkesi'ni konuk Bakan Shadmanov'a gezdirdi. Prof. Dr. Mehmet Haberal, konuğu Shadmanov'a ziyaretinin anısına Başkent Üniversitesi'ni simgeleyen hediyeler takdim etti.

Prof. Dr. İhsan Doğramacı Özlemle Anıldı

Hacettepe ve Bilkent Üniversiteleri Kurucusu, ilk YÖK Başkanı Prof. Dr. İhsan Doğramacı 25 Şubat 2020 tarihinde özlemle anıldı.

“En büyük eserim” dediği öğrencisi, yakın dostu Prof. Dr. Mehmet Haberal,

kabir başındaydı. Başkent Üniversitesi Kurucusu, Yönetim Üst Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal, anıt mezara çelenk bırakarak, anı defterini imzaladı. Prof. Dr. Mehmet Haberal, hocası Prof. Dr. İhsan Doğramacı’yı; “Eserlerinizle övünüyorum, sizinle gurur duyuyorum” vurgusuyla

andı. Prof. Dr. Mehmet Haberal anı defterine; “Aziz Hocam; Ülkemize kazandırdığınız bütün eserlerinizle övünüyorum, sizinle gurur duyuyorum ve sizinle beraber Ayser hanımefendiye de rahmet ve şükranla anıyorum. Işıklar içinde uyuyunuz... En içten saygılarımla” yazarak imzaladı.

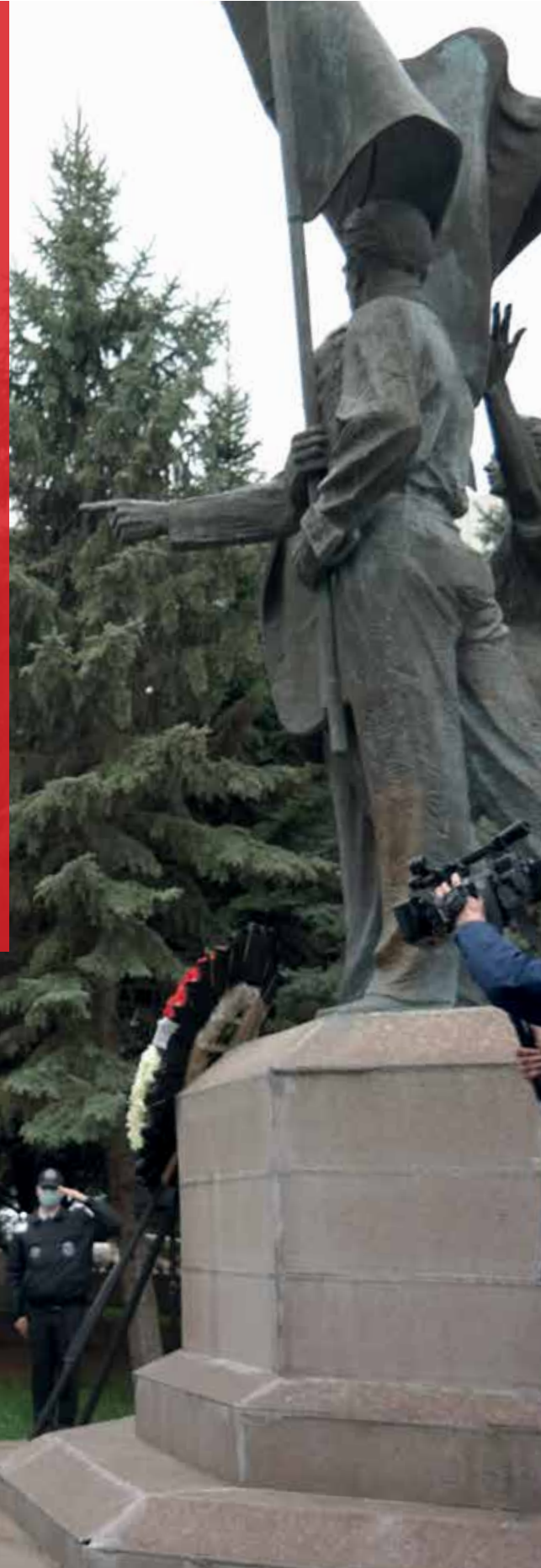

Prof. Dr. İhsan Doğramacı anısına Bilkent Üniversitesi’nde anma konseri de düzenlendi. Prof. Dr. Mehmet Haberal da, “Tıp dünyasında yeni çağı başlattı” dediği hocası, meslektaşı, dostu Prof. Dr. İhsan Doğramacı’yı anmak için oradaydı. Ev sahipliğini Bilkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abdullah Atalar’ın yaptığı konsere Prof. Dr. Mehmet Haberal’ın yanı sıra,

Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal, Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk Özen, akademisyenler davetli olarak katıldılar. Merhum Prof. Dr. İhsan Doğramacı anısına Şef Gürer Aykal yönetiminde, piyanoda İdil Biret ile Bilkent Senfoni Orkestrası’nın sahne aldığı konser izleyenler tarafından büyük alkış aldı.

Egemenliğin 100.Yılı 23 Nisan Kutlu Olsun

Her yıl 23 Nisan'ı transplantasyonlu çocuklarla kutlayan Başkent Üniversitesi Kurucusu, Yönetim Üst Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal, COVID-19 pandemisi önlemleri kapsamında bu kez çocuklarla olamadı ama; Cumhuriyet'e kazandırdığı en büyük eserlerden biri olan Başkent Üniversitesi'ndeydi. Prof. Dr. Mehmet Haberal, Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal, Rektör Yardımcıları ve akademisyenlerle Atatürk Anıtı'na çelenk bıraktı. Saygı duruşunda bulunuldu, İstiklal Marşı okundu.

Prof. Dr. Mehmet Haberal yaptığı açıklamada, Türkiye'nin bugünkü asrın medeniyet düzeyine, yokluklardan geldiğini vurgulayarak Atatürk, arkadaşları ve aziz şehitlerimizi saygı ve minnetle anarak onlara çok şey borçlu olduğumuzun altını çizdi. Başkent Üniversitesi

Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal da konuşmasında, "Bağımsızlığımızın, demokrasimizin ve egemenliğimizin güvencesi Türkiye Büyük Millet Meclisimizin açılışının 100'üncü yıl dönümünü kutlamanın haklı gururunu ve sevincini milletçe yaşıyoruz. İçinde bulunduğumuz bu süreci birlik,

beraberlik ve dayanışmayla, el ve güç birliğiyle, atlatacağımıza yürekten inanıyoruz. Egemenliğimizin 100'üncü yılına erişmenin haklı gururunu yaşadığımız bu günde, milletimizin ve çocuklarımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını en içten dileklerle kutlarım" dedi.

Bu yıl dünyada ve ülkemizde yaşanan COVID-19 pandemisi nedeniyle 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı evlerin, işyerlerinin balkon ve pencerelerinden kutlandı. Türkiye tek yürek oldu. 23 Nisan 2020 tarihinde saat

21:00'de İstiklal Marşı'nı hep birlikte okudu. 81 ilde aynı anda okunan İstiklal Marşı'na sağlık çalışanları, askerler, polisler de eşlik etti. Milli egemenliğin 100. yılında Başkent Üniversitesi Kurucusu ve Yönetim Kurulu

Üst Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal da saat 21.00'de Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi'nde nöbetçi doktor ve hastane çalışanlarıyla birlikte saygı duruşunda bulunarak İstiklal Marşı'nı okudu.

Pandemi ve Krizle Başa Çıkma BİR UZAKTAN ÖĞRETİM BAŞARI HİKAYESİ

Başkent Üniversitesi'nin 30 Mart 2020 tarihinde Uzaktan Eğitim Merkezi ve Kanal B üzerinden başlattığı uzaktan eğitimler hakkında Başkent Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Abdülkadir Varoğlu değerlendirmelerde bulundu.

"14 Mart 2020 günü akşam saatlerinde ülke çapında eğitim-öğretimin durdurulduğu, üniversiteler dahil hayatın tamamen evlere kapanarak süreceğinin ve COVID-19'un Türkiye'yi de etkisi altına aldığı

haberleri büyük bir belirsizliği ve endişe ortamını beraberinde getirdi. Bu koşullar tam bir kaos ortamını tanımlıyor ve en özel önlemlerle yaşamın ve en önemli bileşeni eğitimin nasıl sürdürülebileceğine ilişkin hızlı bir reaksiyon göstermeyi gerektiriyordu. Başkent Üniversitesi de yönetim kadroları ile eğitim seçeneklerini ve olanaklarını değerlendirerek bir envanter çıkartmaya başladı. Örneğin, uzaktan öğretim konusunda Başkent Üniversitesi Uzaktan Öğretim Merkezinin kurulmuş olması ve sınırlı da olsa

uzaktan öğretimle yürütülen bazı yüksek lisans programları ve Bilgisayar Okuryazarlığı gibi derslerin deneyimlerinin hızla yaygınlaştırılması gerektiğini ortaya çıkardı. Bu krizin başlangıcındaki en önemli destekleyici ve yönlendiricisi hocamız Üniversitemiz Kurucusu Prof. Dr. Mehmet Haberal'dan geldi. Hemen Kanal B stüdyolarında çekim yapmaya başlamamız ve Kanal B yayın kapasitesinin ihtiyacımız olan kısmının "eğitime destek" projesi kapsamında tahsis edileceğini bildirdi. İkinci aşama,

elimizdeki uzaktan öğretim platformları ile öğrencilerimizle öğretim elemanlarımızı buluşturmak üzere harekete geçmekti. Fakülte, Enstitü ve MYO'larının tümü akademik kadrolar ile çoğu için yeni bir öğrenme gerektiren dijital içerikler üretmeye girişirken; her konudaki asenkron materyaller tahsis edilen ortamlara yüklenmeye başladı. Doğal olarak, tümüyle dönüştürülen uzaktan öğretim süreçlerinin en önemli aktörleri, yatkın oldukları ama yapısallaştırılmış dijital öğrenme ortamlarına uyumlanmak için gayret gösteren sevgili öğrencilerimizdi. Uzaktan Eğitim Merkezi (BUZEM) ilgili platformlar da çeşitlendirilerek yaygınlaştırmaya çalışırken; Bilgi İşlem Daire Başkanlığı donanım, yazılım ve internet yetkinliklerini bir sihirbaz gibi en etkili şekilde kullanıma sunmaya çalışıyordu. Sonuçta, krizle başa çıkmanın tek çözümü olan topyekûn seferberlik Üniversitemizde Nisan 2020 başında harekete geçirilmişti. Deneme-yanılma ile hatalardan öğrenerek; nihai amacın eğitim-öğretimi sürdürmek olduğunu gözden kaçırmadan; Üniversitemizin en önemli ilkelerinden olan 7/24 çalışma

düzeni kuruldu ve pandeminin dayattığı olağanüstü koşullarda büyük fedakarlıklarla olabildiğince etkili bir şekilde Bahar yarıyılı tamamlandı. Sonuçta, hiç beklenmedik zaman ve tahmin edilemeyen boyutlarda oluşan pandemi koşullarında; 16500 öğrencimiz, 2400 ders, 1200'e yakın öğretim elemanı ile uzaktan öğretim eksikliklerine rağmen başarı ile bitirildi. Geleceğe yönelik sağlıklı çıkarımlarda bulunabilmek için 12 haftalık süre içinde üç defa öğrencilerimize ve öğretim elemanlarımıza değerlendirme yapmak için ulaşıldı. Böylece, eğitim-öğretim sisteminde yerleşiklik kazanarak uzaktan öğretime ilişkin dersler çıkarıldı. Bu başarı hikayesinin en önemli aktörleri vazgeçmeyen öğrencilerimiz ve

gayretle koşullara uyumlanan öğretim elemanlarımızdır. Alt yapı konusunda, bütün idari personelimiz ile Uzaktan Öğretim Merkezi ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı sürekli teyakkuz halinde çalıştılar. Rektörümüz Prof. Dr. Ali Haberal ve Yönetim Üst Kurulu Başkanımız Prof. Dr. Mehmet Haberal kriz yönetimin en önemli tutumu olan "bir eksikiniz var mı?", "nasıl giderebiliriz ve öğretim elemanı ve öğrencilerin kullanımına sunabiliriz? soruları ile hep yanımızda oldular ve gereksinimlerimizi büyük bir fedakarlıkla karşıladılar. Sonuç olarak, daha önemli olası sorunlarla başa çıkma konusunda hazır olduğumuzu hissediyoruz. Vazgeçmeyen ve emek veren herkese çok teşekkürler."

Koronavirus Günlerinde Tıp Eğitimi

Prof. Dr. İ. Haldun MÜDERRİSOĞLU
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı

Koronaviruslar, soğuk algınlığından orta Doğu Solunum Sendromu (MERS-CoV) ve Ağır Akut Solunum Sendromu (SARS-CoV) gibi daha ciddi hastalıklara kadar değişik klinik durumlara (değişik şiddetlerde solunum sistemi, karaciğer ve barsak sistemi, böbrek ve sinir sistemi tutulumları vb) neden olan büyük bir virus ailesidir. Koronavirüsler, hayvanlardan insanlara bulaşma gösterebilir. Bu virusların yüzeylerindeki çubuksu uzantılar nedeni ile Latince'de "corona (taç)" anlamından yola çıkılarak bu virüslara taçlı virus (coronavirus) adı verilmiştir.

Koronavirusların dolaşımında olan alt tipleri insanlarda çoğunlukla soğuk algınlığına sebep olur. SARS-CoV, 2003 yılında bu yüzyılın ilk uluslararası sağlık acil durumu olarak daha önceden bilinmeyen bir virus halinde ortaya çıkmış olup yüzlerce

insanın hayatını kaybetmesine yol açmıştır. Bundan yaklaşık on yıl sonra 2012 de ise yine aynı virus ailesinden MERS-CoV , Suudi Arabistan'da tanımlanmış ve büyük bir endişeye neden olmuştur.

Aralık 2019 da Çin'in Hubei eyaletindeki Wuhan kentinde nedeni bilinmeyen, tedaviye dirençli pnömoni (zatürre) olguları ile ortaya çıkan devamında hızla yayılarak XXI. yüzyılın ilk pandemisine neden olan yeni koronavirüsün nedeni olduğu hastalık ise Coronavirus disease 2019 (COVID-19) olarak adlandırılmıştır.

Ülkemizden ilk COVID-19'lu olgu 11 Mart 2020'de kayıtlara geçmiştir. O günden bu güne kadar da hasta ve ölüm sayısı ülkemizde olduğu kadar tüm dünyada hızla artmaya devam etmektedir. Virüsün esas olarak solunum yolu ile bulaşması

ve bulaşıcılığının yüksek olması gündelik hayatın, tüm insanların belirgin etkilenmesine ve salgının başlamasından bu yana geçen bir kaç aylık süre içerisinde ülke ekonomilerinin adeta durma noktasına gelmesine neden olmuştur. Salgın her yaş, ırk ve cinsteki kişiyi etkilemekle birlikte yaşlılar, kronik hastalıkları nedeniyle ile kalp ve damar sistemi, bağışıklık sistemi sorunlu olan hastalar daha fazla risk altındadır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de salgının kontrol altına alınması, hastaların tedavisi için tüm olanaklar seferber edilmektedir. Tedavide denenen çeşitli ilaç ve tedavi yöntemleri ile tüm kamuoyu yakından ilgilenmekte, aşı geliştirme hızla tamamlanmaya çalışılmaktadır. Salgının ne zaman kontrol altına alınacağı ve insanlık için bir tehdit olmaktan çıkacağı ise tüm dünya için halen yanıtı bilin(e)meyen bir durum olma özelliğini devam

ettirmektedir. COVID-19 salgını tüm hayatımızda büyük ölçüde değişikliklere yol açmıştır. İnsanlar artık bir arada bulunmamakta, seyahat etmemekte, tatile gitmemekte, en yakınları ile bile bulaştırma korkusu nedeniyle bir araya gelememektedir. Egzersiz ve beslenme alışkanlıkları da bu durumdan olabildiğince olumsuz etkilenmektedir.

Salgın ortamı her alanı olduğu gibi eğitim alanını da olumsuz etkilemiştir. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu bir çok ülkede yüzyüze yapılmakta olan hemen her düzeydeki eğitime bulaş riskini azaltmak amacı ile ara verilmiştir. Ülkemizde bu konuda ilk karar 13 Mart 2020'de alınmış ve ilk ve orta eğitimle yüksek öğretimde yüzyüze eğitime üç hafta süre ile ara verilmiştir. Daha sonra alınan peş peşe kararlarla da yüzyüze eğitime verilen ara pratik olarak bu güne kadar devam ettirilmiştir.

Eğitime verilen bu aranın bir süre sonra daha önceleri pek de ayırına varılmamış bir alanın, uzaktan eğitimin kapılarını ardına kadar açtığı, adeta kriz ortamını fırsata dönüştürdüğü görülmüştür. Uzaktan eğitim çok kısa sürede ülkemizde yaygınlaşmış, öğrenciler, öğretmenler ve kurumlar kısa sürede bilgi ve donanım eksiklerini tamamlayarak eksik kalan ve tamamlanamayan dersleri bilgisayar başında öğrencileri ile paylaşabilir, dijital ortamda aktarabilir hale gelmişlerdir. İlk ve orta eğitim bu konuda bir ay içerisinde televizyonun da olanaklarını arkasına alarak standart ve ortalama bir öğretimi dijital ortamda yapabilir ve uygulayabilir olmuştur. Eğitimin uzaktan dijital yolla yapılabilmesi ülke çapında donanım ile ilgili gereksinimlerin de katlanarak artmasına neden olmuştur. Bugünlerde dijital eğitimin yapılabildiği bilgisayar

programları en çok indirilen, eğitim kurumlarının da en çok satın aldıkları program ve uygulamalardır. Aileler çocuklarına bilgisayar almakta, internet ve modem ihtiyaçlarını gidermeye odaklanmaktadır. Bilgisayarların kamera ve mikrofon ihtiyaçları ile bu ve benzer ürünlerin çok fazla talep görmesine yol açmıştır. İlk ve orta eğitimin bu dijitalleşme süreci ülkemizdeki yüksek öğretim kurumlarının da kendi olanaklarını gözden geçirmelerine ve iyileştirmelere önayak olmaktadır. Ancak Yüksek öğretimin uzaktan eğitim verir ve devam eder hale gelmesinin önünde yine de daha fazla engel bulunmaktadır. Her ne kadar yayımladığı duyurularla bu süreci yakından izlediği ve desteklediği görülen Yüksek Öğretim Kurulu temel ilkeleri belirlese de bazı zorluklarla da başetmek durumunda kalmaktadır.

Bu zorlukların en başında Yüksek öğretimde programların birbirinden çok büyük farklılıklar göstermesidir. Örneğin tarih bölümünde öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitim için gereksinim ve donanımı ile klasik piyano bölümünde okumakta olan öğrencilerin gereksinimi ve donanımı çok farklıdır, farklı olmak zorundadır. Bir diğer zorluk yüksek öğretimde çoğu öğretim üyesinin kendi eğitimleri ve gelişimleri esnasında uzaktan eğitim ve öğretim ile ilgili bilgi ve deneyimlerinin farklı olması bu farklılıkların uygulamalara yansımalarıdır. Önemli zorluklardan birisi de yüksek öğretim programlarından bir çoğunun eğitimlerinin içerisinde az ya da çok değişik oranlarda uygulamaların, pratiklerin, laboratuvar çalışmalarının da yer almasıdır. Bu konunun en geçerli örneğini ise tıp eğitimi oluşturmaktadır. Kalp hastalıklarının teorik alt yapısını dijital alt yapının desteği ile verebilen bir eğitici, iş fizik muayenenin, ekokardiyografi gibi tanı yöntemlerinin ayrıntısına gelince bu ayrıntıları öğrencilerine yüzyüze eğitimde olduğu gibi aktarabilecek ve onların bu konuyu kavradıklarından emin olabilecek midir? Belki de en önemli zorluk ise ortaokul lise eğitiminden farklı bir boyutta olan edinilen bilgi ve becerilerin, kazanılan yeterliliklerin ölçülmesi değerlendirilmesi ya da

sınavlardır. Bazı yükseköğretim programında bilginin ölçme ve değerlendirilmesi yeterli olabilirken bir çok üniversite eğitim programında kazanılan beceri ve edinilen yeterliliklerin de değerlendirilmesi gerekeceğidir. Öğrencinin karaciğer muayenesini doğru yapıp doğru değerlendirdiğinden nasıl emin olunacaktır? Tüm bunların üzerine yüksek öğretim kurumlarımız arasındaki altyapı, donanım ve eğitimcilerin yeterlilik ve sayılarındaki farklılıklar da eklenirse aslında işin çok zor olduğu kabul edilebilir. Tıp eğitimi, tüm dünyada farklılıklar göstermekle birlikte toplam olarak 5000-6000 saatlik teorik eğitime uygulamaların da dahil olduğu bir eğitimidir. Gelecekte kendimizi, yakınlarımızın sağlığını emanet edeceğimiz genç hekim adayları, insan vücudunun normal yapı ve işleyişini öğrendikten sonra hastalıklar, hastalıkların oluşum mekanizmaları, özellikleri, tanı yöntemleri, diğer hastalıklardan nasıl ayırt edilebileceği, tedavi ve korunma yolları konusunda “usta”larından eğitim almakta, nasıl düşüneceklerini, ellerindeki verileri nasıl yorumlayacaklarını, fizik inceleme ve bulgularını yorumlayabilme konusunda birebir deneyimlerini artırmaktadır. Tıp eğitimi süresinin yarısından çoğu da bu tür uygulamalı eğitimlerden oluşmaktadır. Tıp eğitimi sadece teorik ve pratik eğitimlerin verilmesi, bir işlemin

nasıl yapılacağına, bir tanının nasıl konulacağına gösterilmesi ile sınırlı değildir. Kazandırılması gereken becerinin elde edilip edilmediğinin de sınanması, tekrar tekrar gösterilmesi, izlenip, eksik ve hataların saptanıp giderilmesi ve sonunda hekim adayının o beceriyi tek başına ustalıkla yaptığından, bir sorunla karşılaştığında o sorunu nasıl çözeceğini bildiğinden emin olunması gereklidir. Öte yandan tıp; dünyada olduğu kadar ülkemizde de çok fazla sayıda öğrencinin rağbet ettiği bir disiplindir. Teorik derslerin verildiği, derslik ve amfiteatrlar, pratik uygulamaların ve çalışmaların yapıldığı laboratuvarlar giderek kalabalıklaşmakta, ideal eğitimin sınırlarını zorlamaktadır. Öğretim üyelerinin sayısı ve niteliği de kurumda kuruma değişmekle birlikte giderek daha fazla sayıda öğrenciye daha az sayıda öğretim üyesi haline evrilmektedir. Üstelik çağımızda öğrencilerin eğitim talepleri de farklılaşmaktadır. Öğrenciler olmaları gerekenin aksine daha çok araştırma yapma, okuma, düzenli çalışma fikrinden oldukça uzaktırlar, eğitimi daha kısa sürede alma, sadece bilinmesi mutlak gerekenlerin özetlenmesi bir çok öğrenci için fazlasıyla yeterlidir. Uzaktan, bilgisayar teknolojilerini kullanarak yapılan eğitimler başlıca senkron ya da asenkron olabilir. Senkron uzaktan eğitim, uzaktan eğitimde

eğitmen ve öğrencilerin aynı ya da farklı mekanlardan iletişim teknolojilerini kullanarak eşzamanlı olarak bir araya geldiği, birbirleriyle etkileştiği, deneyim paylaşımında bulunduğu ve öğretim elemanlarının yönettiği çevrimiçi bir eğitimidir. Öğrenciler gerçek anlamda ders anlatılıyor duygusuna kapılabilir, öğretim elemanına dilediğinde soru sorabilir. İyi yönetildiğinde sınıfın enerjisi yüksekte tutulabilir. Mevcut teknolojik alt yapı içerisinde, tüm kullanıcıların yeteri seviyede bir teknik donanım, alt yapı ve teknolojiyi kullanabilme yetisine ihtiyaç duymaları ve eğitim boyunca sürekli ve geniş bir bant aralığı gereksiniminin olması bu tür eğitimin en önemli kısıtlılığıdır. Asenkron uzaktan eğitim ise bilginin önceden üretildiği ve depolandığı, daha sonra öğrencilerin dilediği zaman ve dilediği sayıda tekrarda erişebildiği bir uzaktan eğitim-öğretim şeklidir. Bu modelde bilgi, bilgisayarda dinamik olarak sürekli yenilenir, öğrenci sayfaları ziyaret ettiğinde izlenir, konu ile ilgili öğretici sorular yöneltilir ve otomatik raporlar oluşturulur. Bu eğitim türü öğrenciye tam anlamıyla zaman ve mekan bağımsızlığı sağlamaktadır. Öğrenci istediği zamanda istediği yerden ders içeriğine ihtiyacı olduğu sürece erişebilir. Bu uzaktan eğitim türünde daha çok öğrenci-içerik etkileşimi ön plana çıkmakta, öğrenci-öğretmen

etkileşimi gecikmeli olarak yaşanmaktadır. Öğrenci içerikle ilgili sorularını e-posta veya forum yoluyla eğitime iletir, belli süre aralıklarıyla cevaplanan bu soruların cevapları öğrencilere aynı yollarla iletilir. Öğrencilere konu ile ilgili görsel sunum örneklerinin, açıklayıcı eğitim materyalinin, video örneklerinin gönderilmesi de bu tür eğitimi destekler.

Tıp eğitiminde uzaktan eğitimde senkron eğitim günümüzde daha sık uygulanan ve uygulanması önerilen eğitim şekli olarak karşımıza çıkmaktadır. Uzaktan eğitim yöntemleri özenle seçilir ve zengin eğitim materyali ile desteklenirse “örgün” tıp eğitimimizde karşılaşılan kimi sorunların ağırlığının azaldığı görülebilir. Bir öğretim üyesi daha fazla sayıda öğrencisine ulaşabilir, zengin bir eğitim içeriği ile konu desteklenebilir. Dersin arasında, sonunda ya da tamamen sorulara ayrılmış ayrı bir derste rahatça sorular yanıtlanabilir. Konunun iyi anlaşılmasını kısımları pekiştirilebilir. Senkron yapılan dersler de kayıt etme suretiyle istenildiği zaman öğrenciler tarafından izlenebilir. Uzaktan öğretimin ders dışı araçlarından birisi de ödev ve projelerdir. Öğrencilere belli bir konuda derinlemesine bilgi edinip, o bilgileri kendi kelimeleri ve yorumuyla aktarması, belki de o konuda bir anket ya da inceleme yapması, bir sonuca ulaşip onu

tartışması istenebilir. Kişisel ve mesleki gelişim açısından olumlu / verimli bir sonuç elde edilebilmesi öğrencinin o proje ya da ödev için gerçekten çaba harcaması, çalışmanın kişinin özgün çalışması olduğundan emin olunması ile mümkündür. Bu konuda gerekirse ödev ya da projenin ticari hale gelmiş intihal (aşırma) programları ile kontrol edilebilmesini Yüksek Öğretim Kurulu da önermektedir. Teorik ve güncel bilgiler öğrenciye senkron ders ve oturumlarla aktarılıp soru ve cevaplarla anlaşılmayan noktalar açıklığa kavuşturulduktan sonra sıra uygulamaların kavranması, pekiştirilmesine gelmelidir. Burada uzaktan eğitim ile en kolay yapılabilecek olan beceri eğitimi demonstrasyondur. Bu eğitim yönteminde basamakları yapılandırılmış bir işlem eğitici tarafından önce bütün olarak daha sonra ise basamaklara ayrılmış olarak açıklamaları ve püf noktaları da gözetilerek anlatılmaktadır. Ama bu yöntemde öğrencilerin bu işlemi kavrayıp kavrayamadığı, hatasız başarıp başaramadıkları anlaşılamaz. Bu amaçla uzaktan yapılacak sınavda bu becerinin sınanması ve puanlanması gerekir. Uzaktan tıp eğitiminin zayıf karnı ise ölçme ve değerlendirmedir. Gerek teorik bilgilerin gerekse uygulamaların ve elde edilen becerilerin sınanması ve sınavın kurallara uygun şekilde icra edilmesi bir çok zorlukları da beraberinde getirmektedir.

Teorik bilgilerin sınındığı yazılı sınavlarda öncelikle öğrencinin kimliği ve kendisi kontrol edilmeli, sınav ortamının güvenli ve kurallara uygun olduğu kamera ile kontrol edilmelidir. Sınav mekanında başka bir bilgisayar, cep telefonu vb aygıtların eğitim gereçlerinin, başka bir kişinin olup olmadığı gözden geçirilmelidir. Yazılı sınav esnasında öğrencinin yüz ifadesi, göz ve baş hareketleri de kayıt altına alınmalı, sınavın yapıldığı bilgisayar ekranı da kayıt edilmelidir. Sorulan soruların tipi, cevaplama için belirlenen süre, öğrencinin sınavı alırken kullandığı bilgisayar ve internet hattı gibi hususlar da sınav geçerliliğini ve başarısını etkileyecek faktörler arasında sayılabilir. Bu aşamada bazı programlar da sınav yapanlara yardımcı olabilir. Yapılandırılmış sözlü sınavlarla da öğrenciyi senkron oturumla öğretim üyesi ile buluşturmak, olgular vererek öğrencinin analiz ve sentez yeteneğini değerlendirme mümkün olabilmektedir. Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi örgün tıp eğitimine salgın nedeniyle ara verildiği 13 Mart'tan bu yana çok hızlı bir refleks göstererek uzaktan eğitimin değişik araçları ile daha önce kimsenin öngörmediği hızda uzaktan tıp eğitimi konusunda büyük mesafe kat etmiştir. Bu bağlamda Tıp fakültemizin ilk üç dönemi için toplam 608'i senkron, 343'ü asenkron olmak üzere 951 saat ders uzaktan Zoom/Skype/Microsoft Teams ve ağırlıklı olarak

KEYPS programları üzerinden yürütülmüş ve kaydedilmiştir. KEYPS üzerinden senkron dersler 13 Nisan 2020'den itibaren daha önce tanımlanmış ders programına uyumlu olarak yürütülmüştür. İlk üç dönemdeki uygulamalar örgün eğitimin başlaması ile yeniden planlanacaktır. Bu süre içerisinde Dönem IV pratik öğretime destek olmak üzere 214 olgu temelli değerlendirme oturumu yapılmıştır. Bu sürede Dönem IV başta olmak üzere değişik dönemlerde toplam 156 saat ders Kanal B stüdyolarında anlatılmış ve arşivlenerek öğrencilerimizin dikkatine sunulmuştur. Dönem V stajlarındaki dersler asenkron olarak seslendirilmiş ve/veya görüntülü biçimde bilgisayar ortamında kaydedilmiş, güncellenmiş ve öğrencilerle paylaşılmıştır. Dönem V stajlarındaki kimi uygulamalı eğitimler Dönem VI eğitiminin başlaması ile programa alınacaktır. Dönem VI dönemi ya da yaygın bilinen adıyla intörn doktorluk dönemi ise son sınıf öğrencilerinin tüm tıp eğitimi boyunca öğrendiklerini, kazandıkları bilgi ve becerileri bir eğitmeni gözetiminde sergiledikleri, karar verdikleri, gerçek hasta ve hastalıklarla karşılaştıkları bir dönemdir. Bu süreçte Covid-19 pandemisi ile ilgili Dünya Sağlık Örgütü'nün, Halk Sağlığı Anabilim dalımızın, sertifikalı uzaktan eğitim setleri ile farklı eğitim materyalleri hekim adaylarımızın kullanımına

sunulmuştur. Bu dönemde gerekli önlemleri alarak hekim adaylarımızın uzaktan izleyen değil, olayın içinde bulunan kişiler olması planlanmıştır. Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi mezuniyet öncesi tıp eğitim programı Tıp Eğitimi Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (TEPDAD) tarafından 2011'de akredite edilmiş, bu süreç yeniden değerlendirme ile 2023'e dek uzatılmıştır. Covid-19 pandemisi günlerinde TEPDAD tıp eğitiminin hemen her aşamasında eğitimin aceleye getirilmemesi, kaliteden ve hedeflerden sapılmaması konularında uyarılarını sürdürmüş ve Klinik öncesi dönemde uygulamalı eğitimlerin (temel ve klinik bilimlerin laboratuvar uygulamaları, mesleki beceriler, toplum sağlığı uygulamaları vb.) önemli bir yer tuttuğunun unutulmaması gerektiğini, klinik öncesi, yani temel bilimlerin kendi aralarında yatay ve klinik bilimler ile ise dikey entegrasyonun kurulduğu dönemde sosyal bilimler, etik, tıpta insan bilimleri gibi diğer alanlarda entegrasyonun önemine dikkat çekilmiş, Uzaktan öğrenme süreçlerinin klinik öncesi dönemde bu bileşenleri karşılamakta tek başlarına yeterli olmadığı, salgın koşullarında teorik derslerin öğrenim hedeflerine ve uygulamalı eğitimlerin ise yöntem seçiminde hedeflenen kazanımlarına ulaşılabilmesi esas olması gerektiği önemle vurgulanmıştır. Öğrencilere

okuyarak, izleyerek, yazarak, yaparak, tartışarak öğrenme fırsatları ve etkileşim olanakları sağlayarak uygun şekilde rehberlik edilebilen yaratıcı, esnek ve destekleyici öğrenme süreçleri hayata geçirilmelidir. TEPDAD bu süreçte, fakültelerin klinik öncesi dönemlerinde, özellikle uygulamalı eğitimler için kullanabilecek en uygun eğitim yaklaşımının harmanlanmış (blended) öğrenme olduğu düşüncesinde olduğunu söylemektedir. Bu harmanlanmış öğrenme yaklaşımında, farklı eğitim teknolojilerinin, çevrimiçi öğrenme ve yüz-yüze öğrenme süreçlerinin, hedeflenen öğrenme kazanımlarının doğasına göre belli bir akış içinde, belirli oranlarda ve birlikte kullanılması söz konusudur. Harmanlanmış öğrenme modeli önümüzdeki dönemlerin de anahtar yaklaşımı olarak öne çıkmaktadır. TEPDAD'a göre eğitim sürecine öğrencilerinde katılması, yüz yüze eğitim dönemi geldiğinde telafi eğitimlerinin de yapılmasının planlanması büyük önem taşımaktadır. Bu süreçte öğretim elemanlarının açık ve uzaktan öğrenim süreçlerini uygun ve verimli kullanabilmeleri için gereken desteğin sağlanmasına da özen gösterilmelidir. YÖK'ün aldığı karar doğrultusunda, salgın dönemi sonlanıncaya kadar tüm ölçme değerlendirme etkinliklerinin dijital ortamlarda yapılması zorunluluğu doğduğunu ifade eden TEPDAD, özellikle son dönemde gündeme gelen

çevrimiçi eğitim etkinliklerinde değerlendirmenin ayrı bir önem kazandığının altını çizmekte ve eğitim programlarında yapılan her türlü değişiklikte ölçme değerlendirme planının amaç, hedef ve kazanımlar ile ilişkisi gözden geçirilerek güncellenmesi ve paydaşlara açık ve anlaşılır olarak duyurulması, uzaktan eğitim yöntemleriyle öğretilmesi mümkün olmadığı için salgın sürecinin sonlanmasını takiben gerçekleştirilmesi planlanan uygulamalı eğitim etkinlikleriyle ilgili uygulamaya dönük sınamaların, dijital ortamlarda yapılan ölçme değerlendirme etkinliklerinin dışında bırakılması; kısa sürede bitirilmesi gereken çoktan seçmeli sınav gibi yöntemlerin çevrimiçi gerçekleştirildiğinde bağlantı, yazılım, donanım kaynaklı problemlerin yaşanabileceğinin dikkate alınması ve gerekli önlemlerin alınması; ölçme değerlendirmede seçilen yöntemlerin geçerli ve güvenilir olması; ölçüm araçlarının çeşitlendirilmesi ve çoklu ölçüm aracı kullanımının desteklenmesi; öğrencinin yeterliğine (başarılı, başarısız vb) ilişkin kararlar almak için yapılan değerlendirmenin yanı sıra öğrencilere geribildirim sağlama, düzeltme/geliştirme fırsatları yaratmak üzere süreç değerlendirilmesine yönelik planlamaların yapılması ve sınavların güvenlik eksikliklerine yönelik önlemler alınmasının

önemine özellikle dikkat çekmektedir. Fakültemiz de bu öneri ve görüşlerin hayata geçirilebilmesinin takipçisidir. YÖK 24 Haziran 2020 tarihli genelgesinde de akademik kurumların müfredatının %40'a kadar olan kısmının uzaktan eğitim ile gerçekleştirilmesini talep etmiştir. Halen sayıları giderek artmakta olan Avrupa ve Amerika Üniversiteleri bundan böyle eğitim programlarını azımsanmayacak oranda uzaktan eğitim yöntemleri ile çeşitlendireceklerini deklare etmektedirler. Sonuç olarak; uzaktan eğitim, tıp gibi uygulamanın ve usta çırak ilişkisinin hala önemini koruduğu bir disiplinde bile salgın dönem ve sürecinden bağımsız olarak eğitimimizin azımsanmayacak bir bölümüne talip olmuştur, giderek te eğitimimizin içindeki payı artacağına benzemektedir. Uzaktan tıp eğitimi farklı ve yeni yöntemlerle çeşitlendirilerek, ölçme ve değerlendirme yöntemleri şeffaf ve denetlenebilir özelliklerini korumakla birlikte çeşitlendirilerek ve en önemlisi eğitici ve öğrencinin gereksinim ve isteklerini önceleyerek gelecekte tıp eğitimini şekillendirebilme potansiyeline sahip olabilecek durumdadır. Tıpta uygulama ve karar verme yeteneğinin geliştirilmesinde geleneksel eğitim yöntemleri de ağırlıklarını sürdüreceklerdir.

COVID-19 Pandemisi ve Diş Hekimliği Uygulamaları

Prof. Dr. Neslihan ARHUN
Başkent Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı

Çin'in Vuhan şehrinde Aralık 2019 tarihinde başlayan kısaca COVID-19 olarak tanımlanan viral enfeksiyon, Dünya Sağlık Örgütü tarafından Mart 2020 tarihinde pandemik bir hastalık olarak ilan edilmiştir. İnsandan insana tükürük ve solunum damlacıkları yoluyla, temas ve virüsle temas etmiş herhangi bir cisimle bulaşabildiği bildirilmiştir. Bu çerçevede, diş hekimleri, ağız ve diş sağlığı yardımcı personelleri ve hastalar, diş tedavileri sırasında virüse maruz kalabilir veya taşıyıcı olabilir. Diş tedavileri sırasında ortaya çıkan aerosollerin solunması COVID-19 açısından

yüksek risk taşımaktadır. Ancak alınacak önlemlerle bu risk azaltılabilir. Öte yandan, pandemi döneminden önce başlamış ya da kısıtlama sırasında başlayan dental rahatsızlıkların tedavilerinin bulaş korkusuyla ötelenmesi de basit bir uygulamayla yapılacak bir tedaviyi diş kaybına yol açacak şekilde komplike hale getirebilir. COVID-19 virüsünün bulaşma yolları, tedavi seçenekleri ve aşısı ile ilgili bilgiler her geçen gün güncellenmekteyken bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaşanan normalleşme sürecinde hastaların endişe

duymaları kaçınılmazdır. Birey olarak önerilen korunma kurallarına mutlak uyum gösterirsek toplumsal farkındalığımızı artırabiliriz. Unutulmaması gereken en önemli husus el hijyeninin önemidir. Virüs, damlacık yoluyla yayıldığı için hem hekimler hem de yardımcı personel gözlük, yüksek filtreli N95 maske, eldiven, siperlik ve koruyucu izolasyonlu dış giyim (tulum) kullanmalıdır. Böylelikle hem hekim ve yardımcı personel hem de hasta korunmuş olur. Diş tedavisi olmak isteyen hastanın öncelikle vücut sıcaklığı temassız bir

termometre ile ölçülmelidir. Hastaların bekleme odalarında mutlak bir şekilde sosyal mesafe korunmalıdır. Hasta randevuları aralıklarla verilmeli, hasta ve yakınlarının beklerken aynı ortamda bulunmalarından kaçınılmalıdır. Tedaviye başlamadan önce hastaların ağızlarının antimikrobiyal bir gargarayla (%1'lik hidrojen peroksit veya %0,2'lik povidon) çalkatılması ile ağızda bulunan mikroorganizmalar azaltılabilir. Dolgu, kanal tedavisi, diş taşı temizliği ve protetik diş tedavisi yaklaşımlarının hemen hepsi havaya damlacıkların çıkmasını sağlayan aerosollü

işlemler içerdiği için daha ileri önemlerin alınması gerekir. Diş hekimliği uygulamaları sırasında damlacık oluşmasına engel olmak mümkün değildir ancak en etkili korunma yolu bu oluşan damlacıklarının yayılmasına mani olacak şekilde hızlıca ortamdan uzaklaştırılmasıdır. İşlem sırasında yüksek emiş gücüne sahip tükürük emicilerin ve rubber-dam denilen ağıza takılan plastik örtülerin kullanılması önerilmektedir. Tedaviler, doğal hava akışıyla yeterli derecede havalandırılan sadece yardımcı personelin bulunduğu, hasta yakınlarının mümkün mertebe alınmadığı

odalarda yapılmalıdır. Diş ünitesinin, yer ve yüzeylerin temizlik ve dezenfeksiyonu enfeksiyondan korunma kurallarına göre yerine getirilmeli; odada bulunan bilgisayar klavyesi ve ekran da streç filmle sarılmalıdır. Klinikler iki hasta arasında doğal havalandırma ile yeterli derecede bekleyerek havalandırılmalıdır. İklimlendirmeden mümkün mertebe kaçınılmalıdır. Mecbur kalınan, penceresi olmayan kliniklerin havalandırması ise sadece dışarıdan taze hava alan ve içerdeki havayı dışarı çıkartan havalandırma sistemleri ile yapılabilir.

Pandeminin Maliyeti Ne Olacak?

Prof. Dr. Simten MALHAN
Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

Milyarlarca dolar değerinde küresel bir yaban hayatı ticareti, tarımsızlaşma, ormanların yeryüzünde fakirleşmesi ve kentleşme, iklim değişiklikleri gibi global riskler insanları vahşi yaşama daha fazla yaklaştırmaktadır. Dünya benzeri görülmemiş bir halk sağlığı ve ekonomik krizle başa çıkmak için uğraşırken, birçok araştırmacı koronavirüs pandemisinin ölümcül bir uyarı olarak dikkate alınması gerektiğini söylemektedir. Bu kriz, hayvanların sağlık ve yaşam alanlarının bir sonraki küresel salgını önlemek için korunması gerektiğinin önemini vurgulamaktadır. Pandeminin asıl mimarı insanlar ve çevreye yaptıklarıdır. Bu zinciri bağlamaya başlamalı ve eko

sistem daha az riskli bir şekilde yönetilmelidir. Koronavirüs olarak bilinen SARS-COV ailesinden olan virüs ilk defa 2019 yılı Aralık ayında Çin Wuhan kentinde görülmüş, kısa zamanda küre için pandemi ilan edilmiştir. 3 Temmuz 2020 itibari ile tüm dünya genelinde 10,7 milyon koronavirüs vakası ve 516.210 ölüm bulunmaktadır. Amerika, 2.741.841 vaka ve 130.147 ölüm ile birinci sırada yer almaktadır. Amerika'da yapılan değerlendirmelerde COVID-19 ile enfekte olan hastaların %15'i hastaneye yatış gerektirmekte ve bu hastaların bir bölümü invaziv mekanik ventilasyon ihtiyacı duymaktadır. Amerika'da

mevcut iki önemli sağlık sigorta programı olan Medicare ve Medicaid'in yaklaşık tanı ve tedavi için 34 milyar \$ ile 251 milyar \$ arasında değişen bir harcama yaptığı tahmin edilmektedir. Amerika Sağlık Sigorta planı (America's Health Insurance Plan) 2020'de 84 milyar \$ ile 139 milyar \$ arasında ve 2021'de 28 milyar \$ ile 46 milyar \$ arasında bir harcama gerçekleşeceğini tahmin etmekte ve toplam 139 milyar \$ ile 558 milyar \$'lık bir harcamayı sadece COVID-19 tanı ve tedavilerinde iki yılın sonunda gerçekleşeceğini öngörmektedir. Amerika'da ortalama hastanede gerçekleşen tedaviler kişi başı 20.000\$ civarında seyrettiği hesaplanmaktadır. Kişi başı

cepten sağlık harcaması ise 1300\$ tahmin edilmekte olup 2 yıl sonra COVID-19 için harcanacak cepten ödemelerin yükü tüm Amerika genelinde 10-78 milyar \$ arasında değişeceği tahmin edilmektedir. COVID-19'dan derin şekilde etkilenen bir başka dünya ülkesi İngiltere'de 3 Temmuz 2020'ye kadar 9.662.051 test yapılmış (mükerrer dahil), 313.483 vaka ve 43.906 ölüm tespit edilmiştir. 11 Mart 2020 Medscape gazetesine göre İngiltere sağlık sisteminde şimdiye kadar 30 milyar Sterlin olarak belirlenen bütçeye 5 milyar Sterlin daha tahsis edilmiş ancak İngiltere Sağlık Sisteminin daha 6 milyar Sterlin beklentisi bulunduğu tartışılmaktadır. Fransa'da

168.396 vaka, 29.861 ölüm 3 Temmuz 2020'ye kadar gerçekleşmiştir. France 24 ile AFP ve Reuters, Fransa'nın COVID-19 için 110 milyon Euro harcadığını raporlamıştır. Önemli kayıplar yaşayan başka bir ülke olan İtalya'da ise bugüne kadar 240.961 vaka tespit edilirken, 34.818 ölüm saptanmıştır. 20 Mart 2020'de Lancet'de yayınlanan bir makalede İtalyan sağlık sisteminin 2010-2019 yılları arasında milli gelirden aldığı payın 37 milyar dolardan fazla kısıtlanmasıyla 2018-2020 yılları arasında % 2,2'lik bir daralma ile yönetildiği belirtilmiştir. COVID-19 sonrası acil sağlık ihtiyacı için 20.000 doktorun sisteme eklenmesi için İtalya 660 milyon \$

harcamıştır. Statista verilerine göre İtalya'da 2020 yılı turizm gelir kaybı 17,4 milyar Euro olacağı tahmin edilmektedir. Türkiye'de 3 Temmuz 2020 yılına kadar toplam test sayısı 3.483.677 ve toplam vaka sayısı 202.284 toplam ölüm sayısı 5.167 ve bugüne kadar iyileşen kişi sayısı 176.965 olarak raporlanmaktadır. Hastalığın ekonomik yükü konusunda herhangi bir kayıta henüz rastlanmamıştır. IMF verilerine bakıldığında ise 2020'de dünya ekonomisi pandemi sebebiyle % 3'lük bir daralma gösterirken, 2008-2009 'da yaşanan ekonomik krizden çok daha kötü bir tablo ile karşılaşacağı belirtilmektedir.

Amerikan ekonomisinin %5.9, İngiltere %6.5, Japonya %5.2, Almanya %7, Fransa %7.2, İtalya %9.1, İspanya %8 ve Türkiye ekonomisinin %5 oranında daralacağı öngörülmektedir. Global çıktının kayıp değeri ise 2021 yılı sonunda 9 trilyon \$ olarak tahmin edilmiştir. Ancak çabuk reaksiyon göstererek global ekonomi 2021 yılında %5.8'lik bir artış gösterebilir. Gelişmekte olan piyasalarda örneğin Çin ve Hindistan sırasıyla % 1.2 ve %1.9'luk büyümeyi 2020 ikinci çeyrekte gösterebilmektedir. Dolayısıyla pandeminin etkilerini ortadan kaldırabilmek için ülkelerin acil eylem planlarını hızla harekete geçirmeleri beklenmektedir. Bunun yanı sıra yapılan diğer tahminler önümüzdeki yıllarda farklı global risklerle

karşılaşacağımız yönündedir. Bu riskler 2020 dünya ekonomik formunda tartışılmış ve global şoklar altında sıralanmıştır. Özellikle iklim değişikliğine bağlı anormal doğa olaylarının gelişmesi ve doğal afet riskleri ile küre burun burunudur. Bütün bu değişimler önümüzde tanımlanmamış 1.7 milyon virüsün yaşam alanı bulacağını göstermektedir. Özellikle doğal dengenin bozulması, vahşi ortam ile insanlar arasındaki mesafenin daralarak bir araya gelmeleri, kentleşme sebebiyle arazilerin yanlış kullanılması, ormanların yok edilmesi, bataklıkların kurutulması ve bazı tür hayvanların evlerini ve yaşamlarını kaybetmeleri ile başka türlerin çoğalması. Dünya ısının artması ile Ekim 2019 BBC haber ajansı verilerine göre,

Antartika'dan 315 milyar ton ağırlığında 1636 kilometrekarelik D28 adlı buzulun, Amery sahanlığından kopması, getirdiği başka bir tehlike. Bu son yarım yüzyılda gözlenen en büyük buz dağı oluşumu, yaklaşık Kilis büyüklüğünde ve açık denize doğru yüzmekte. Yeni bir doğal afetin habercisi, hem de pek çok coğrafya için. Tarım arazilerinin, evlerin, yaşam alanlarının zarar görmesine hatta yok olmasına sebep olacağı tahmin edilmektedir. Dolayısıyla dünya kıtlık, açlık ve pek çok hastalık veya salgınla her an karşılaşabilecek durumdadır. Sadece ruhsal hastalık ile mücadele edecek kişi sayısı dünya üzerinde DSÖ verilerine göre 2030 yılına kadar 700 milyona ulaşılacağı öngörülmektedir. Bugüne kadar hep kronik hastalıklar üzerine yoğunlaşırken bir anda bulaşıcı hastalıklara çevirdiğimiz rotamızda başka pek çok sorun insanlığı bekliyor olacak. Tek çare insanlığın evi olan yeryüzünü koruyarak, yıpratmadan, temiz bakarak kullanması. Bunun için harcanacak her \$, ayrılacak her fon, düzenlenecek her politika, yapılacak her eğitim çok maliyet etkili olacak.

Başkent Üniversitesi Strateji ve Teknoloji Merkezi'nden COVID-19 Araştırması: Türkiye, Salgınla Mücadelede Başarılı Grafik İzledi

Türkiye, COVID-19 ile mücadelesinde başarılı strateji izledi ve sonuçlarını almaya başladı.

Araştırmayı, Başkent Üniversitesi Strateji ve Teknoloji Merkezi yaptı. Başkent Üniversitesi Strateji ve Teknoloji Merkezi'nin araştırmasına göre; Türkiye, salgınla mücadelede başarılı grafik izledi. Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi ve Strateji ve Teknoloji Merkez Başkanı Prof. Dr. Yavuz Ercil, Türkiye'nin doğru stratejisinin, tedavi sürecinde izlediği başarısından

kaynaklandığını söyledi. Veriler; salgınla mücadelede en başarısız ülkenin, Amerika Birleşik Devletleri; en başarılı ülkenin ise Güney Kore olduğuna işaret ediyor. Strateji ve Teknoloji Merkez Başkanı Prof. Dr. Yavuz Ercil araştırmayla ilgili olarak; "Ülkemizin izlediği stratejiye paralel başarılı bir grafik sergilediğimiz düşünülebilir. Bizim yaptığımız çalışmalara göre 2 bin 500 net hasta sayısının ötesinde biz kırılmayı yakalamışız. Bu noktadan sonra başarı grafiğini yakalamışız" dedi. Türkiye'nin, salgınla mücadelede elde edilen

başarı konusunda Avrupa ülkelerini de geride bıraktığını belirten Prof. Dr. Yavuz Ercil; "Salgında en sıkıntılı süreci Amerika Birleşik Devletleri yaşıyor. Başkent Üniversitesi Strateji ve Teknoloji Merkezi'nin araştırmasına göre; bunun nedenleri var. En önemli neden, Amerika Birleşik Devleti genelinde uyumlu bir sağlık politikasının olmayışdır. Güney Kore ise salgınla mücadelede en başarılı stratejiyi izleyen ülke oldu. Zamanında müdahale ile yayılmasını engelleyebildiler ve hastanelerde kaliteli tedavi sunabildiler" dedi.

Pandemi Sürecinde Sanal Konserler

*Prof. Dr. M. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL
Başkent Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müdürü*

Koronavirüs salgını toplumsal yaşamı hemen her alanda olumsuz olarak etkiledi. Salgının yayılmasını önlemek için temel ihtiyaçları karşılayan işletmeler ve sağlık kuruluşları dışındaki her yer zorunlu olarak kapandı, sokağa çıkma yasağı uygulanmaya başlandı. Seyirci, dinleyici olmadığında sanat alanları, özellikle de performansa dayalı sanatlar üzerindeki olumsuz etki çok büyük oldu. Konser salonları kapandı, perdeler açılmadı. Üniversitemizin orkestrası 'Orkestra Akademik Başkent'in 2019 - 2020 sezonu için planladığı konserlerin ancak yarısı gerçekleşebildi. Mart ayından sonra yapılacak konserlerin tümü iptal edildi. Bu, on yedi yıllık konser

sezonunda ilk kez yaşandı. Orkestra Akademik Başkent'in önümüzdeki dönem konser programlarını, sanal ortamda veya stüdyo konserleri olarak planlamaktayız. Stüdyo konserlerimiz, sanatçılarımızın sağlığını göz önünde bulundurarak, sosyal mesafe kuralına uygun bir şekilde çalışılacaktır. Üçlü-dörtlü grup kayıtları halinde gerçekleştirilmeyi planladığımız çekimlerle konserlerimizi Kanal B ekranlarından sanatseverlere ulaştırmaya gayret edeceğiz. Eğitim kurumlarında yüz yüze eğitime ara verilerek uzaktan eğitime geçildi. Üniversitemiz de bu geçişi hızlı ve etkili bir biçimde gerçekleştirdi. Bu nedenle eğitimimizin önemli bir yanı olarak planlanmış

olan birçok öğrenci konseri, yıl sonu konseri ve farklı etkinlikler yapılamadı. En önemlisi de sanatçı adaylarının uzun ve yoğun bir eğitim sonrasında yeterliklerini sergiledikleri, yapılamayan lisans ve yüksek lisans bitirme konserleriydi. Uzaktan eğitimle yaptığımız teorik derslerde yüksek verim aldığımızı söylemeliyim. Belki de bugüne kadar hiç düşünmediğimiz birçok dersimizi bundan böyle uzaktan eğitimle gerçekleştireceğiz. Ancak en önemli sorun bire bir, yüz yüze yapılan performans dersleri ve uygulamalı derslerde ortaya çıktı. Bu tür dersler uzaktan eğitimle nasıl gerçekleşecekti? Bu tür bir ders işleme biçimine oldukça yabancıydık.

Şimdi bu dersler için uzaktan eğitime yönelik yeni öğretim yöntemleri deniyoruz. Deneyimlerimizin sonuçlarını Ağustos ayının sonunda alacağız ve değerlendireceğiz.

Profesyonel müzik eğitimi için yeni eğitim modelleri önerebileceğimizi umuyorum. Koronavirüsten önce, koronavirüsten sonra diyebileceğimiz bir kronolojik ayırmadan söz edebilir miyiz?

Şimdilik bu kadar kesin bir ayırmadan söz edemesek de galiba her alanda yeni bir döneme giriyoruz. Birçok şeyi yeniden düşünmek durumundayız.

Orkestra Akademik Başkent'ten Çocuklara Özel 23 Nisan Şarkısı

Orkestra Akademik Başkent'ten çocuklara özel 23 Nisan şarkısı büyük beğeni topladı. Salgın nedeniyle alınan tedbirler kapsamında bu yıl evlerde kutlanan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda Orkestra Akademik Başkent, çocuklara yayınladığı bir video ile ulaşarak bayramlarını kutladı. Orkestra Akademik Başkent üyeleri evlerinden sosyal medya üzerinden bir araya gelerek çocuklar için keyifli bir parça icra ettiler.

COVID-19 Salgınının Eğitime Etkileri

Prof. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN
Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

COVID-19 salgını her alanı etkilediği gibi eğitim alanını da etkilemiştir. Bir anda okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve liseye giden 18 milyondan fazla öğrenci acilen evde uzaktan eğitime başlamıştır. Bu salgın dönemi, anlayışlarda, rutinlerde ve alışkanlıklarda ciddi değişimi getirmiştir.

Anlayışlarda Değişim:

Eğitim anlayışı ve eğitim yönetimi anlayışında, öğretmenlik rolünde ve öğrenme algısında değişimler olmuştur. Öğretmenler yüz yüze eğitim yerine, uzaktan öğretim teknolojilerini kullanarak, uzaktan öğretim yapmak, online sınav yapmak, online iletişim kurmak, online

veli toplantıları yapmak ve online mezuniyetlere katılmak durumunda kalmışlardır. COVID-19 salgını yönetsel boyutta da yeni rutinler oluşturmuştur. Her gün okuluna gidip okulunu yöneten yöneticiler, sabah kalkıp bilgisayar başına oturup oradan okulunu yönetmeye, yüz yüze iletişimden online iletişime, yüz yüze toplantılardan sanal toplantılara yüz yüze mezuniyetlerden sanal mezuniyetlere ve yemin törenlerine katılmaktadır.

Paradokslar: Teknoloji bağımlılığını engellemeye çalıştığımız çocukları zorla bilgisayarların, tabletlerin ve televizyonların karşısına

oturtmaya başlandı. Bunun sonucu olarak, fiziksel gelişim çağında olan çocuklar fiziksel etkinliğini yapmaması sonucu, aşırı kilo almaya başlamışlardır.

Fırsatlar: Tüm eğitimciler ve öğrenciler, hatta veliler, online ve uzaktan öğretim konusunda deneyim sahibi oldular. Ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarında testlerden ziyade daha görev odaklı ve becerilere, ödevlere odaklanıldı. Öğretmen adayları online eğitim süreçleri ile tanıştı ve deneyim sahibi oldular. Uzaktan eğitim ile zaman ve mekandan bağımsız olarak öğrenci ve öğretmenler, teknoloji yardımı ile bir araya gelebildiler.

Ayrıca, online eğitim içeriğe erişimde zaman ve mekandan kaynaklanan erişim sorununu ortadan kaldırdığı için fırsat eşitliği sağlamıştır. Yine, online öğrenme ortamları farklı medya kullanımını desteklediği için (video, animasyon, grafik vs.) daha zenginleştirilmiş bir öğretim ortamı sunmuş ve öğrenciler istedikleri zaman bu ortama erişme şansına sahip olmuşlardır. Geleneksel eğitim ortamlarındaki deneyimler dijital ortamlara taşınarak yeni yaklaşım ve uygulamalar geliştirme şansı olmuştur. Veliler ilk defa çocukları ile baş başa kaldılar. Aileler çocukları ile kaliteli zaman geçirerek, çocuklarına yaşam deneyimi kazandırma şansına

sahip oldular. Öğrenciler başlarında bir öğretmen olmadan kendi kendilerine öğrenmeyi deneyimlediler. Bu süreçte, en az ders içeriği kadar önemli olan zaman yönetimi, kendi çalışma planını yapabilme ve kendi kendine çalışabilme, yemek yapma ve öz bakım becerileri gibi yaşam becerilerine odaklandılar.

Tehditler ve Riskler:

Pandemi döneminde İnternete erişimi olmayan, bilgisayarları olmayan hatta evinde televizyonu olmayan çocuklar açısından bu durum fırsat ve olanak eşitsizliğine sebep olmuştur. Bunlara ek olarak, öğrencilerin teknolojiye erişim ve yatkınlığın sınırlı

olması, kullanım sorunları ile karşılaştıklarında ve o teknolojinin yerine konulabilecek başka bir yöntem olmadığı durumlarda bir dezavantaj söz konusu olabilir. Pandemi döneminde, yeni rutine alışamama, rollerin karışması, sınavlarda karşıdaki öğrencinin varlığının tespit edilememesi ve kopya olasılığı riskler olarak sayılabilir.

Her kriz aynı zamanda yeni fırsatlara da gebe dir. Dolayısı ile bu dönemde risklerle birlikte yeni gelişmeler, öğrenmeler ve fırsatlar getirmiştir. Bu dönemin sağlıklı ve huzurlu atlatılması ve gelecekte sağlıklı bir eğitim ve öğretim ortamlarında buluşmayı diliyorum.

Belirsizlik Durumlarında Karar Alma ve Stresin Düzenleyici Etkisi: COVID-XX'e Hazırlık

Prof. Dr. Doğan KÖKDEMİR

Başkent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı

Olağan dışı olayların, travmaların, trajedilerin, doğal ya da insan yapımı afetlerin insan davranışı üzerine sayısız etkisi vardır. Ancak bu süreçlerin içerisinde yol alırken (yani tamamen bir belirsizlik durumundayken) karar almak ve stresimizle baş etmek herhalde birincil öncelikli sorundur. Karar alma, içeriği bakımından oldukça geniş davranış ve zihin örüntüsünü içinde barındırır. Gündelik hayattaki görece basit kararlardan (ne yiyeceğimiz, ne giyeceğimiz, ne zaman yatıp, saat kaçta uyanacağımız, hangi filmi seyredeceğimiz, vb.), insan hayatındaki önemli kararlara (kiminle, ne zaman evleneceğimiz, hangi işi yapacağımız, ameliyat olup olmayacağımız, vb.) kadar geniş bir yelpazeyi içine almaktadır.

Bu kararlardan hangilerinin bireyde ne şiddette strese yol açabileceğini önceden kestirmek ya da karar alma davranışlarını oluşturacakları strese göre herhangi bir cetvel üzerinde işaretlemek çok kolay değildir. Doğal olarak karar alma ve stres ilişkisi hem bireysel, hem sosyal hem de çevresel etmenlere göre farklılık gösterebilmektedir. Ancak genel olarak, karar alma eyleminden ziyade bu eylemin belirsizlik durumunda gerçekleşiyor olmasının stresi tetikleyeceğini söylemek mümkündür. Bu, stres ve karar alma süreçleri açısından potansiyel olarak olumsuz bir durum olarak düşünülebilir. Başka bir açıdan bakıldığında stresin organizmayı harekete geçirici etkisinin karar alma süreçlerini hızlandıracağı da

varsayılabilir. Dolayısıyla, karar alma süreçleri ve stres arasındaki ilişkiyi tanımlarken, bu ilişkinin hem olumlu hem de olumsuz etkilerinin dikkate alınması gerekmektedir. Stres altında karar alma davranışın etkilerini incelemenden önce, karar alma süreçlerinin yapısı hakkında bilgi vermek yerinde olacaktır. Bu sürece rasyonel modeller üzerinden (çoğunlukla iktisadi kuramlar) yaklaşan ve karar alma davranışı daha çok kar-zarar muhasebesi üzerinden tartışan araştırmacılar olmakla birlikte (kısa bir özet için bkz. Taylor, 1998), rasyonel modellerin, her ne kadar kağıt üzerinde güçlü olsa da, gerçekçi olmadığını savunan ve görgül (empirical) betimsel modeller öne süren araştırmacılar da (çoğunlukla sosyal psikolojik

kuramlar) bulunmaktadır. İkinci yaklaşımın en iyi örneği, Kahneman ve Tversky tarafından (Kahneman, Slovic ve Tversky, 1982; Kahneman ve Tversky, 1973; Kahneman ve Tversky, 1979) ortaya atılan ve Türkçe'ye Görünüş Kuramı (Prospect Theory) olarak çevrilen (Kökdemir, 2003) yaklaşım ise stres – karar alma ilişkisi açısından daha açıklayıcı görünmektedir. Sıradaki bölüm bu kuram ve yaklaşımları kısaca inceleyecek ve stresle olan ilişkisini ortaya koymaya çalışacaktır. Rasyonel modeller, adından da anlaşılacağı gibi karar alma süreçlerinde, karar alıcının matematiksel, analitik ve stratejik olarak davranışta bulunduğunu ve bu nedenle de hatasız karar alma davranışı sergilediğini öne sürmektedir. Örneğin, rasyonel modellerin

içinde en yaygın olanlarından birisi beklenen fayda kuramı (expected utility theory), karar alma süreçlerinde, bireyin kendi kazançlarını en üst düzeye çıkarmak, zararlarını da en alt düzeye indirmek için olabilecek en iyi (optimum) kararı verdiğini söylemektedir (ayrıntılı modeller için bkz. Taylor, 1998). Kısaca, beklenen fayda kuramı, insanların karar verirken hangi özellikleri kullanmaları gerektiğini belirleyen ve bu konuda tahminlerde bulunan rasyonel karar verme modelidir. Temelleri 18. yüzyılın başlarında Nicolas Bernoulli tarafından atılmakla beraber, 1947 yılında von Neumann ve Morgenstern bu kuramı rasyonel karar verme davranışının açıklanmasında kullanmışlardır (Plous, 1993; von Neumann ve Morgenstern, 1947). Rasyonel modellerin

temel olarak matematiksel kurallara dayanıyor ya da onlardan besleniyor olması maalesef bu modellerin gündelik hayatta birebir uygulanıyor olmasını garantilemiyor. Tam tersine bu modeller, yeterli bilginin, matematiksel ve/veya analitik olarak işlenmesini gerekli kılıyor. Diğer bir ifadeyle rasyonel modeller, kuramsal düzlemde alternatiflerin optimum bir başarı ile seçilmesini öngörmekte ancak insanların algısal, bilişsel ve analitik alanlarda mükemmeliğe sahip olmamaları nedeniyle hayata istenildiği düzeyde geçiril(e)memektedir. Stresin yoğun olarak yaşanma potansiyelin olduğu ve karar alma süreçlerinin de öneminin arttığı belirsizlik durumlarında, karar alıcının rasyonel davran(mı)yor olmasının, stresi yaratan durumların ortadan kaldırılması ya da en azından stresle başedilmesi açısından olumsuz bir etki doğurma potansiyeli bulunmaktadır. Ancak bu olası olumsuzluklara rağmen binlerce yıldır insanların bu dünya üzerinde varlıklarını sürdürme becerisini dikkate aldığımızda farklı karar alma mekanizmalarının devreye girdiğini ve belki de rasyonel modeller kadar etkin olduğunu düşünmeliyiz.

İlk insanların hangi yiyeceğin zehirli olduğunu karar vermelerinden, kendilerine nesli devam ettirebilecek bir eş seçmeleri ya da barınma için A bölgesinin değil B bölgesinin seçilmesine kadar hemen her kararın son derece yaşamsal olduğunu unutmamak gerekir. Benzer yaşamsal değerlilik günümüz dünyasında da geçerliliğini sürdürmektedir. Örneğin, özellikle iş hayatıyla ilgili streslerin yoğun olarak yaşandığı metropol hayatında bireylerin bu stresle baş etmeleri, onların sadece psikolojik değil, fizyolojik sağlıklarıyla da ilgilidir. Sadece olağanüstü durumların değil, bireylerin karşılaştığı önyargıların, ayrımcılığın ve gruplararası ilişkilerdeki sorunların yaratacağı stresin doğrudan ya da dolaylı olarak fiziksel sağlıkla ilgili

olduğu pek çok çalışmada gösterilmiştir (kapsamlı bir özet için bkz. Taylor, 2015). COVID-19 gibi bir salgında, tıpkı daha önceki afetlerde olduğu ve tahminen bundan sonrakilerde de olacağı gibi, insanlar rasyonel değil betimsel modele uygun davranmayı tercih etmişlerdir; bu yazının kaleme alındığı günlerde de süreç aynı şekilde devam ediyor. Çok basit bir örnek: Rasyonel model, rasyonel bilgi ve eldeki kanıtlar sizin maske taktığınızda virüsün bulaşma olasılığını düşürdüğünüzü gösteriyor. Eğer insanların tamamı rasyonel davranıyor olsaydı bizim sokakta, iş yerlerinden, maalesef AVM'lerde, hatta parklarda ve yollarda maskesiz hiç kimseyi görmememiz gerekirdi. Ancak rasyonel bilginin insanlarda yarattığı stres onları garip bir inkâr ya da küçümseme

mekanizmasına doğru da itiyor. Bu nedenle maskesiz ya da sadece çenesi maskeli insanları görme sıklığınız gün geçtikçe artıyor. Çünkü zaman geçtikçe, olağan dışılığın stresi ve kontrollü davranma zorunluluğunun kaygısı sokaktaki insanı “o kadar büyük bir tehlike yok” yanılsamasına doğru götürüyor. Adı üzerinde bu bir yanılsama ve hatalı olmamız durumunda canımızı yakma potansiyeli olan bir yanılsama.

Kaynakça

Kahneman, D., Slovic, P. ve Tversky, A. (1982). Judgment under uncertainty: Heuristics and biases. New York: Cambridge University Press.

Kahneman, D. ve Tversky, A. (1973). On the psychology of prediction. Psychological Review, 80, 237-251.

Kahneman, D. ve Tversky, A. (1979). Prospect theory: An analysis of decision under risk. Econometrica, 47, 263-291.

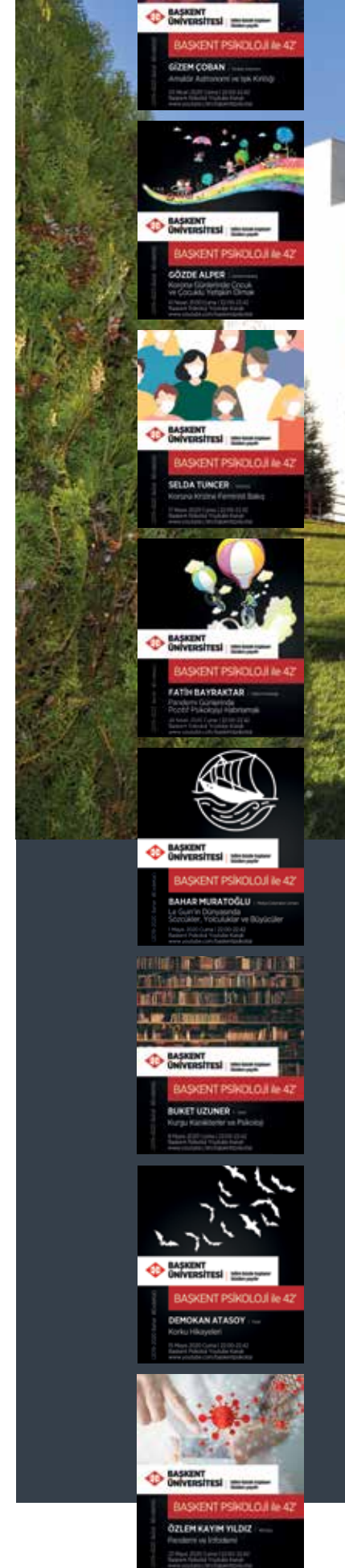
Kökdemir, D. (2003). Belirsizlik durumlarında karar verme ve problem çözme. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara.

Plous, S. (1993). The psychology of judgment and decision making. New York: McGraw-Hill.

Taylor, J.B. (1998). Economics. Boston: Houghton Mifflin.

Taylor, S. E. (2015). Social cognition and health. APA Handbook of Personality and Social Psychology: Vol. 1. Attitudes and Social Cognition içinde (339-361). Washington, DC: APA.

Von Neumann, J. ve Morgenstern, O. (1947). Theory of games and economic behavior. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Başkent Psikoloji ile 42' Seminerleri

Başkent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü tarafından düzenlenen 42' seminerleri pandemi sürecinde online olarak devam etti.

www.youtube.com/baskentpsikoloji adresinden izleyicilere ulaştırılan seminerlere; 3 Nisan 2020 Amatör Astronom Gizem Çoban, 10 Nisan 2020 Uzman Psikolog Gözde Alper, 17 Nisan 2020 Sosyolog Selda Tuncer, 24 Nisan 2020 Gelişim Psikologu Fatih Bayraktar, 1 Mayıs 2020 Medya Çalışmaları Uzmanı Bahar Muratoğlu, 8 Mayıs 2020 Yazar Buket Uzuner, 15 Mayıs 2020 Yazar Demokan Atasoy, 22 Mayıs 2020 Nörolog Özlem Kayım Yıldız konuk olarak katıldı.

COVID-19 Gündeminde, Dünyada Sanat ve Tasarım

Prof. Dr. Adnan TEPECİK
Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dekanı

2019 Yılı sonlarında, Çin Halk Cumhuriyeti'nde ortaya çıkan COVID-19 salgını, 2020 yılının ilk çeyreğinde tüm dünyayı etkisi altına alarak, ülkelerin var olan, sosyal kültürel ve ekonomik değerlerini yeniden gözden geçirmesine sebep olmuştur. COVID-19 salgını, insanlığın yeryüzünde ürettiği tüm değerleri etkileyeceği bir gerçektir. George Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi, bu süreçte yeniden sorgulanmaya başlanmıştır. Hastalık ve salgın dönemlerinde, kişi sadece temel ihtiyaçlara odaklanmakta, kültür sanat gibi değerler, ihtiyaçların önem sırasında, geri plana itilmektedir. Bunun en büyük nedeni, kişinin salgın döneminde işini ve konforunu kaybetme endişesidir. Salgından zarar gören temel ekonomik ihtiyaçlar olsa da, kültür ve sanat, bu krizden önemli bir şekilde etkilenmektedir.

Sinemalar, tiyatrolar, konser salonları, film ve dizi sektörü ile galeriler, ekonomiyle bağlantılı olarak kısmen veya tamamen kapanma durumuna gelmiştir. Bununla birlikte, çağdaş teknolojiler olarak hayatımızda yer alan online iletişim sistemleri, kültür ve sanat üretimleri açısından, toplumsal hayatın her alanında yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Dolayısıyla, kültür ve sanat hareketleri, evde kalma kısıtlamasının uygulandığı dönemlerde, insanların en fazla başvurduğu iletişim ve buluşma platformu olmaya başlamıştır. Online iletişimler, kültür ve sanatın üretim çeşitliliğiyle, insanlık için yeni ufuklar açacağını, kişinin yaratıcı yönlerinin daha fazla ortaya çıkaracağını göstermiştir. Bu süreçte sanat ve tasarım için açılan yeni kapılarda, dünyadaki ülkelerin kültürleri, birbirini yakından tanımayı

daha kolay hale getirecektir, belki de COVID-19 insanlığın yeryüzüne verdiği zararı ve yaptığı tahribatı önleyebilmek açısından, sürdürülebilir yaşamın geliştirilmesi için, kamusal yönetimlerin kültür ve sanat politikalarına daha fazla kaynak ayıracağına yol açacaktır.

COVID-19'un Sanat ve Tasarıma Etkileri

Sanat ve Tasarım insanlığın evrensel değerleri sayılabilir, sınır tanımaz, insan ayrımı yapmaz, fakat farklılıklardan faydalanarak bireyin yaratıcılığını ortaya çıkarır. Bu açıdan bakıldığında, COVID-19 ile birlikte, geçen 3 ay içinde, sanatın hayatımızı nasıl etkilediğine ilişkin değerlendirme yapmak gerekirse; Kültür-sanat, salgın krizinden doğrudan ve dolaylı etkilenen sinemalar, tiyatro, konser ve sergi salonları gibi,

kültür sanat izleyicilerinin normal şartlarda fiziki olarak bir araya geldikleri mekânlar, belirsiz bir süreliğine kapanmıştır. Bu da, sanat eseri ile etkileşim içine giren izleyici ve dinleyicileri, evlerdeki bilgisayar, tablet ve TV ekranları karşısında daha fazla zaman geçirmelerine yol açmıştır. Görsel sanatlar, sinema, tiyatro, müzik gibi alanlarda, çalışmalar tamamen dijitale kaymışken, uzun vadede neler olabileceği merak konusudur. COVID-19 salgını başladığında, bütün dünya ülkeleri, önce tedbir alma ve hastalığı yavaşlatma seyrini seçti, şoku atlatmak için sanat, bir terapi, iyileştirme aracı olarak kullanılmaya başlandı. İnsani yönümüzün ön plana çıkmasını sağlayan sanat etkinlikleri, online ortamlarda en büyük sakinleştirici ilaç olarak görüldü. Salgın öncesi dikkate almadığımız kültür ve sanatın, bir çok kolu ve türü hayatımızın

merkezinde yer alarak, digital ve online platformlarla, dünya sinema filmleri, belgeseller, tiyatrolar, online kitaplar, sanat galerileri, müzeler gibi sayısız uygulamalara ulaşarak her gün yeni bilgiler kazandık. Bu süreçte insan olduğumuzu hatırladık. Dünyanın en büyük müzayede salonları internet aracılığıyla faaliyetlerine devam etti. Prestijli bilim ve sanat kütüphaneleriyle, en çok ziyaret

edilen müzeler, ücretsiz olarak internet ortamında toplumun hizmetine sunuldu.

COVID-19 Sürecinde Sanat ve Tasarımın İlham Verici Gücü

Sanatın ve tasarımın yaratıcılığını sürdürülebilir yapmak için, gündemin merkezinde tutmak gerekir, COVID-19 sürecinde tasarımcılar ve sanatçılar, salgından ilham alarak virüsle baş edebilecek yeni biçim ve tasarımlar üretmeye başlamışlardır.

Örneğin; Havacılık üzerine tasarım ve üretim yapan, Safran ve ulaşım teknolojisi şirketi, Universal Movement tarafından yapılan "Interspace Lite" olarak adlandırılan koltuk tasarımı ile orta koltukta, koridorda ve pencerede oturan insanları, birbirinden ayıran kavisli bir tasarıma imza atmıştır.

Görsel 1. Uçaklar için korunaklı koltuk tasarımı

COVID-19 ile ilgili, sosyal sorumluluk projeleri, sosyal medya platformlarında yer almış sanatçılar tarafından akılda kalıcı eserler üretilmeye başlanmıştır.

İspanyol Ressam Juan Lucena, dünyayı etkileyen COVID-19 virüsü salgını ile ilgili “Onlarsız ne yapacağız?” adlı eseriyle insanları etkileyen bir çalışma yaptı. Dünya çapında yaşanan salgını anlatan bu resim, yoğun bir duygu anlatımı içermektedir. Ressam Lucena, resim ile ilgili “*Bu lanet virüs yüzünden bizi terk eden herkese minnettarlığımı göstermek istedim*” demiştir.

Görsel 2: Juan Lucena, (2020)
Onlarsız ne yapacağız.

Barcelona'daki Katalan hükümet binasının duvarına “Maskeli Mona Lisa resmi” yapan İtalyan sanatçının eseri “Mobil dünya virüsü” adını taşımaktadır. Duvar resminde, elindeki cep telefonu ile selfie çeker

şekilde resmedilen Mona Lisa'nın yüzünde de maske yer almaktadır, sanatçının anlatmak istediği konu, cep telefonun da bir çeşit virüs olduğu mesajıdır.

Görsel 3: Maskeli Mona Lisa (2020)

COVID-19 sürecinde, İtalya'da başlayan ve tüm dünyaya yayılan balkon konserlerini, salgın süresince internet üzerinden tüm dünya izlemiş ve müzik bu süreçte, insanlar için umut kaynağı oluşturmıştır.

Görsel 4: Balkon konserleri (2020)

Sayırsız müze ve galeriler, sergilerini ve arşivlerini çevrim içi platformlara taşıyarak kamuoyunun hizmetine sunmuştur. Daha önce karşılaşılmamış bu zaman dilimi için, sanat üreticileri ve sunucuları, insanların evde kısıtlı kalmalarıyla ilgili ortaya çıkan zorlukların üstesinden gelmek için birleşmişlerdir. Sonuç olarak koronavirüsün etkilediği tüm dünyada, sanatçılar için yeni yaratımlara fırsat sunacağı düşünülmektedir. Sanatçılar uluslararası faaliyetlerde daha fazla işbirliği yapacak ve dijital sanat, içerik üretme açısından mümkün oldukça ön plana çıkacaktır. Sanal galeriler, sergileri evlere taşıyarak, insanların sanat eserleri hakkında bilgiye erişmelerine olanak taşıyacaktır.

Kaynakça

Jordan S. Potash (2020) Art Therapy in Pandemic: Lessons for COVID-1
Carr, Susan MD (2020) Art therapy and COVID-19: supporting ourselves to support.

Susan MD Carr ve Alex McDonald
(2019) State-of-the-art technology:
Building a positive future for art
therapy through systematic research

Tepecik Adnan (2020) Corona sonrası
dünyaya bakış,Editör: Haluk Erdem,
Sentez Yayınları

İnternet kaynakları

[https://www.insider.com/curved-
airline-seat-dividers-future-plane-
travel-post-coronavirus-2020-6](https://www.insider.com/curved-airline-seat-dividers-future-plane-travel-post-coronavirus-2020-6)
[https://www.pukmedia.com/EN/
EN_Direje.aspx?Jimare=61372](https://www.pukmedia.com/EN/EN_Direje.aspx?Jimare=61372)
[https://www.google.
comarch?q=corona+19+and+
mona+lisa+images&source=lnms&tbm
\(\[https://www.google.com/
search?q=covid+19+and+
balcony+concerts30/6/2020\]\(https://www.google.com/search?q=covid+19+and+balcony+concerts30/6/2020\) \)](https://www.google.comarch?q=corona+19+and+mona+lisa+images&source=lnms&tbm=search?q=covid+19+and+balcony+concerts30/6/2020)

**Başkent
Üniversitesi
Kültür
Müdürlüğü**

Bünyesinde 61 mesleki ve 59 sosyal amaçlı öğrenci topluluğu ile en fazla topluluğa sahip vakıf üniversitesidir.

Hukuk ve Salgın Hastalıklar: COVID-19 Virüsü Örneği

Prof. Dr. Sadi ÇAYCI

Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

2020 yılının ilk yarısı, sadece Türkiye'nin değil, tüm Dünya'nın güç sınavlardan geçtiği bir dönem oldu ve sınav henüz bitmiş değil. COVID-19 salgını, tüm değerlerin, kurumların, kavramların ve bütünüyle yerleşik düzenlerin ve uygulamaların sorgulanabilmesi ortamını yarattı. İnsanlık olarak bu süreci ne kadar değerlendirebildik, henüz çok belirgin değil. "Yeni normal" kavramından söz ediliyor ama, bundan da herkesin ne kadar aynı anlamı çıkarabildiği kuşku.

Böyle durumlarda devletin ve toplumun, kurumların

ve bireylerin en verimli bir şekilde çalışabilmesi; öncelikle geniş anlamıyla kamu yönetimi bağlamında, yatay ilişkilerde işbirliği, dikey ilişkilerde de eşgüdüm esas ve usullerinin iyi düzenlenmiş – planlanmış olmasına bağlıdır. Başta iller ve yerel yönetimler olmak üzere, kamu kurumları, tüm ilgili birimler, Anayasa ve Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile belirlenmiş görev, yetki ve sorumluluklar düzenine uyarlarsa, bu zorlu süreç herhalde en az zararla geçirilebilecektir. Sadece bununla kalınmayıp, gerek kamu görevlilerine, gerek yurttaşlara bu konuların eğitiminin ve donanımının,

mali kaynaklarının da önceden planlanabilmiş, sağlanabilmiş olması gerekmektedir.

Bütün bu süreç, bütünleşik bir takım çalışmasını zorunlu kılmaktadır. İşte siyaset alanı dahil, bunu sağlayacak olan ortak temel, hem Devlet yapılanmasında, hem de toplumda, hukuk düzeni ve hukuka saygı kültürünün içselleştirilmiş olabilmesidir.

Bu bakımdan ilk bakılması gereken yer, Anayasal çerçevedir. T.C. Anayasası'nın 119. maddesi, Cumhurbaşkanı'na, tehlikeli salgın hastalık veya ağır ekonomik bunalım hallerinde, olağanüstü hâl

yönetimi ilan etme yetkisi vermektedir. Anayasa'nın 126/2'nci maddesi, illerin idaresinin yetki genişliği esasına dayanacağını belirtmektedir. Anayasa'nın 127. maddesi, mahalli idarelerle ilgili hukuksal çerçeveyi çizmektedir. Bu düzenlemelerdeki genel yaklaşımın uygulamada ne ölçüde anlaşılabilirdiği ve hayata geçirilebildiği sorgulanabilir. Örneğin büyük Marmara depreminde bile, zamanın Hükümetince, olağanüstü hâl ilanına gerek görülmemiştir. COVID-19 salgınıyla ortaya çıkan durumda da, daha çok, Anayasa'nın madde 15 ve 104/17-ikinci cümlesi

hükümlerinde mevcut yetkilerin kullanılması yeterli görülmüştür.

Küresel salgın, sadece sağlık yönünden tehdit olmakla kalmamış, bir bütün olarak kamu yönetiminin, yargı düzeninin, öğretim ve eğitim faaliyetinin durmasına / aksamasına neden olmuştur. Ekonominin durmasının, ücret karşılığı çalışmakta olanlar bakımından doğurduğu sonuçlar, yarattığı umutsuzluk, toplumsal psikolojiyi de olumsuz etkilemiştir.

Bütün bu olgular, hem kamuda, hem de özel kesimde, olağanüstü olaylar

karşısında hazırlıklı olmanın ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Burada unutulmaması gereken bir başka boyut, sonuç olarak Türkiye'nin milli güvenliği bağlamında, milli eğitim düzeninin çağdaşlığının ve işlevselliğinin önemidir. Milli eğitim kavramına, yükseköğretim de dahildir.

Kamu – özel, toplum – birey tüm kesimlerin ortak bir bilinç ve kültür paydasında hareket edebilmesi, örneğin kamu makamlarının önlemlerine saygı gösterilmesi, en başta milli eğitim düzeninin çağdaşlığına, etkinliğine ve sürekliliğine bağlı görünmektedir.

Yeni Bir Sanayi Devriminin Eşiğinde miyiz? COVID-19 Sonrası İş Hayatı ve İş Örgütlenmesinde Yaşanabilecek Olası Değişimler

Prof. Dr. Nejat BASIM

Başkent Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Fakültesi Dekanı

Günümüz iş örgütlenmesinin temeli, 19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın başlarında sanayi devrimi sonrasında beliren çok sayıda kişinin hep beraber çalıştığı, çoğunluğu imalat sektöründeki kuruluşların ortaya çıkmasıyla atılmaya başlamıştır. Üretim ve tüketim biçimlerini kökten değiştiren sanayi devrimi, büyük bir toplumsal değişime neden olmuş, çoğunluğu tarım ile uğraşan ve küçük yerleşim yerlerinde yaşayan halkın büyük şehirlere göç etmesine ve yeni oluşan modern iş düzeni içerisinde yerlerini almalarına neden olmuştur. Bu süreç içerisinde gelişen büyük şehirlerde insanlar toplu olarak yaşadığından, ekonomi de bu kişilerin etkileşimi, dolaşımı ve tüketimini karşılayacak biçimde şekillenmiştir.

1970’li yıllardaki petrol krizi özellikle imalat sektöründeki

firmaların daha verimli olmalarını sağlayacak bilgisayar destekli tasarım ve üretim araçlarını kullanmalarına neden olmuş, imalat sektöründeki çok sayıdaki mavi yakalının yerini otomasyon sistemleri almaya başlamıştır. Bu süreç içerisinde sanayileşmiş ülkelerde büyük oranlarda işsizlik yaşanmıştır. Bu krizden sonra hizmet sektörü hızla gelişmiş ve dünyadaki istihdamın büyük bir kısmı bu alana doğru kaymıştır. Modern iş hayatında köklü değişimlere neden olacak bir başka gelişme de 1990’lı yılların başlarında gerçekleşmiştir. Daha önce mühendis, fizikçi ve matematikçiler tarafından kullanılan bilgisayarların sıradan halk kitleleri tarafından kullanılmasını sağlayacak yazılım ve donanım araçlarının kullanımı iyice yaygınlaşmaya başlamış, bu kişisel bilgisayarların telekomünikasyon altyapıları

üzerinden iletişimini sağlayacak internet teknolojisi de gelişmiştir. İletişim altyapıları 2000’li yıllarda geniş bant teknolojilerle desteklenmiştir. Bilişimle ilgili tüm gelişmelerin öncelikle iş hayatında zaman, mesafe ve yer engellerini ortadan kaldırmaya yönelik karşılık bulduğu ifade edilebilir. Bu süreç içerisinde sadece konuşma amacıyla kullanılan cep telefonlarının akıllı telefonlara dönüşmesi ile kişisel bilgisayarlarla yapılabilecek çoğu işlemin insanların avuçlarının içerisine sığdırılabilecek hale geldiği bir gerçektir.

COVID öncesi dönemde sıradan bir bilişim aracının çalışanların fiziksel olarak belli bir yerde kalmaksızın iş yapmasına olanak tanır durumda olduğu, bu durumun giderek iş-yaşam dengesini de ortadan kaldırdığı düşünülebilir.

Elektronik ticaret, tele-tıp, uzaktan eğitim ve e-finance artık post-modern toplumun hayatının bir parçası haline gelmiştir. Ancak, fiziksel bir mekânda bulunarak sosyal etkileşim yoluyla gerçekleşen geleneksel iş yapma biçimi halen varlığını sürdüren bir insan alışkanlığıdır. Akademik kurumlar, bilişim ve telekomünikasyon firmaları yaptıkları büyük yatırımlarla büyük veri ambarları inşa etmiş ve uzaktan gerçekleştiren her işi kayıt altına almaya başlamıştır. Son yıllarda makine öğrenmesi ve yapay zekâ araştırmalarına ülkeler ve kurumlar milyarlarca dolar para yatırmışlar ve doğrudan insan müdahalesine gerek kalmadan işleri gerçekleştirebilecek teknolojiler geliştirmişlerdir. Yeni geliştirilen uygulamalar, sanal ve gerçek robotların ekonomide insanın yerini alması için iş hayatında insan

etkileşiminin ortadan kalkması ya da kademeli olarak azalması gerekmektedir. Bunun için de insanların uzaktan iş görme eğilimlerinin artmasını sağlayacak bir kriz durumunun olması gerekmektedir. Uzaktan çalışma; bu amaçla kullanılacak araçlara olan talebi arttıracak, yapay zekâ teknolojilerinin gelişimini sağlayacak ve insanın fiziksel bir mekânda sosyal etkileşim yoluyla iş yapma alışkanlığını ortadan kaldıracaktır.

Bilişim ve iletişim teknolojileri insanlar arasında sanal etkileşimi arttırırken geleneksel sosyal etkileşimi gün geçtikçe azaltmaktadır. COVID-19 salgını geleneksel iş yapma biçimlerini kökten değiştirecek “sosyal etkileşimden uzak kalma psikolojisinin” küresel olarak yaygınlaşmasına büyük katkıda bulunmuştur. Sanal sınıflar, sanal işyerleri, sanal

hastaneler ve hatta sanal restoranlar bu süreç içerisinde toplumun büyük bir bölümü tarafından kanıksanmaya başlamıştır. İşyeri olarak tasarlanmış fiziki mekanların boş olmasına rağmen bazı sektörlerde uzaktan işler yürütülebilmektedir. Bazı sektörler ise yok olmanın eşiğine gelmiş bulunmaktadır. Bazı işverenler geleneksel iş yapma anlayışı için inşa edilmiş binalar ve bu yapıların işletim maliyetini uzaktan iş yapmanın oldukça azalttığını fark etmişlerdir. Dolayısıyla, sanal organizasyonların varlığı da anlam kazanmaya başlamıştır. Burada önemli olan temel soru, salgın sona erdiği zaman yüz yüze etkileşimsiz iş yapma biçimlerinin toplumda ne ölçüde kanıksanmış olacağıdır. Yeni ekonomik düzenin inşasına yönelik hareket başlamış ve tüm hızıyla devam etmektedir.

Pandemi Süreci ve İletişim Fakültesi

Prof. Dr. Özcan YAĞCI
Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı

COVID-19 kaynaklı pandemi süreci tarihte benzerleri görülen ve ilerleyen tarihlerde farklı formlarda insanlığın yeniden yüz yüze kalacağı bir salgın olmasının ötesinde anlamlara sahiptir.

Yaşanan kriz toplumların kendi gerçeklikleriyle bilimsel normlar çerçevesinde yeniden ve sağlıklı bir biçimde yüzleşmelerini sağladığı ölçüde fırsata da dönüşebilir. Dünya ekonomisi ve siyasetine yön veren ülkeler ile çevre ekonomileri ayrımının COVID-19 açısından hiçbir anlamının olmadığı başta ABD, İngiltere, İtalya, Çin, Almanya olmak üzere çeşitli ülke örneklerinden anlaşılmaktadır. Uluslararası

ekonominin öncü ülkeleri ve toplumsal refah ile yaşam standartlarının görece yüksek olduğu ülke ekonomilerine ait arz talep dengelerinin tümüyle değişmesi üretim ilişkisi ve yöntemlerinin yeniden gözden geçirilmesini zorunlu kılmakta. Toplumlar, ekonomi biliminde “emek, sermaye, doğa, girişimci” den oluştuğu ifade edilen üretim faktörlerinin aralarındaki ilişkilerin yeniden inşa edileceği bir dönemin başlangıç günlerine tanıklık etmekte. Yaşanan krizin vermiş olduğu en önemli mesaj “bilim ve teknolojiye” yatırım yapmayan ve uzağında kalan toplumların mevcut durumlarını koruyamayacağı yönündedir. Dünyanın COVID-19 ile birlikte bir başka

evreye dönüşeceği yönündeki değerlendirmeler yerinde olmakta birlikte “dönüşümün” yönü ve toplumlar üzerinde yaratacağı etkiler konusundaki belirsizlikler devam etmektedir.

Dönüşümün dünya ve çevre değerleriyle uyumlu olup olmayacağı konusunda farklı görüşlerin bulunmasına karşın toplumların arzuladığı daha yaşanılabilir ve sürdürülebilirliğin sağlandığı bir dünyadır. Sürecin henüz başında olunması kesin ifadelerle değerlendirmeler yapmayı engelse de “uzaktan eğitim, evden çalışma, toplanma mekanlarının dışında dar gruplarla yan yana olma zorunluluğu, zaman algısına yönelik algı değişiklikleri, boş

zaman, istihdam olanakları ya da olanaksızlığı, tüketim algısı, üretim biçimleri” gibi başlıklar gelecek zaman dilimlerine yönelik ciddi sayılabilecek ipuçları vermektedir. Mevcut ipuçlarına yönelik en yeni kavram ise “yeni normal” kavramıdır. Buna göre bütün kültür ve alt kültürler ile sistem ve alt sistemler arasındaki etkileşim biçimlerine yönelik değişikliklerin ortaya çıkması

kaçınılmazdır. “Yeni normal” bir yandan ekonomik, toplumsal ve siyasal paradigmaları farklılaştırırken öte yandan en hızlı uyumu bu farklılığa yönelik fiziksel, teknolojik ve düşünsel alt yapıya sahip yapıların göstereceğine işaret etmektedir. Başkent Üniversitesi bu sürecin olumsuz etkilerinin azaltılmasında hızla reaksiyon veren örnek kurumlardan

biridir. İletişim Fakültesi olarak Üniversitemizin sağladığı olanaklarla uzaktan eğitimin gereklerini yerine getirmenin, öğrencilerimizle güçlü ilişkiler kurmanın, Kanal B’de yayınlanan “Eğitime Destek Programları”nın hazırlanmasında etkin sorumluluklar üstlenmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Dileğimiz bu sürecin bir an önce sona ermesi, yüz yüze iletişimin coşkusunu yaşamak ve yaşatmaktır. Ancak, sürecin devamı halinde mevcut ve yeni gelecek olan öğrencilerimize tüm olanaklardan faydalanarak ideal eğitim modelimize ait vaatlerimizi yerine getirmeye kararlı olduğumuzu, söz konusu kararlılığı ülkemize ödememiz gereken bir borç olarak gördüğümüzü ifade etmek istiyorum.

Pandemi Döneminde ve Yeni Normalde Şirket Yönetimi

Prof. Dr. Ali HALICI
Başkent Üniversitesi Ticari Bilimler Fakültesi

Farklı bir süreçten, işletmecilik dili ile bir krizden geçiyoruz. Henüz bu kriz sürecinin başındayız. Bu nedenle işletme yönetimi olarak ekonomik krize hazırlıklı olmalıyız. Bu süreçte yapılması gerekenleri önceliklendirerek aşağıdaki gibi sıralayabiliriz;

1. Sağlıklı İş Ortamının

Sağlanması: İşletmelerin öncelikli olarak yapması gereken işgörenlerinin sağlığı ile ilgili önlemleri alması ve süreçle ilgili riskler devam ettiği sürece bu önlemleri sürdürmeleridir. Bu noktada hiçbir esnekliğin olmaması, hiçbir riskin alınmaması gerekmektedir. Sağlık koşullarının yönetiminde minimum kriterlerimiz Sağlık Bakanlığı'nın yayınladığı önlem kılavuzları olmalıdır. İşletmeler için, servis araçları, ortak alanlar ve yemekhaneler gibi alanlarda önlemler titizlikle alınmalı ve uygulanmalıdır. Pandemi sürecinde kişisel korunma ile ilgili bilgiler ve

kurallara uymanın taşıdığı hayati önem işgörenlere anlatılmalı ve sıklıkla hatırlatılmalıdır. Feminin ya da dişi kültüre daha yakın özellikler göstermemiz nedeniyle toplumsal kurallara uymak konusunda zayıf bir toplum olduğumuz söylenebilir. Bizim gibi dişi toplumlar, genelde beyniyle değil kalbiyle karar verir. Duygusal, hoşgörülü, şefkatli toplumlardır. Japonya ve Çin gibi masküler toplumlar kurallara uymak konusunda daha duyarlıdır. Dolayısıyla işletmelerimiz kurallara uyma konusunda hoşgörü ve duygusallığa dayanmayan bir yönetim anlayışı benimsenmelidir.

2. Özlük Haklarının Korunması:

Bu süreçte toplumsal güvenin sağlanması önem taşımaktadır. İşletmeler işgörenlerin özlük haklarının korunması yönünde kararlar almalıdırlar. Ücretlerin tam ödenmesi, yıllık izinlerin ve diğer sosyal haklarının sağlanması gerekir. Bu gibi

durumlarda işletmelerin stratejik düşünüp, personelin örgütsel bağlılığını arttırabilmek, performansını yükseltebilmek için işgörenin yanında durması ve iş görenin hiçbir hak kaybına uğratılmaması önemlidir çünkü bu süreç sonunda yine onlarla yola devam edilecektir. Personelin çalıştığı kurumun bu zor süreçte kendisine sahip çıktığını düşünmesi kurumsal bağlılığını arttıracaktır. İşletmelerin işgörenin yanında olduğunu ve koruduğunu gösterecek uygulamalarda bulunması sürecin daha kolay aşılmasına katkı sağlayacaktır.

3. Kişisel Verilerin Korunması:

İş yerinde varsa salgın hastalığa yakalanan işgörenlerin bilgilerinin paylaşılması önem taşımaktadır. Bu durum kişisel verilerin korunması kanunu ile de sınırlandırılmakta ve hassasiyetle korunması gereken bilgiler kapsamında değerlendirilmektedir. Bu bilgiler sadece devletin ilgili

birimleri ile paylaşılmalıdır. Bir başka açıdan, işgörenin salgına yakalandığı bilgisi onun tekrar iş hayatına dönmesi durumunda problem yaratabilir. İş hayatına döndüğünde çevresi tarafından izole edilmesi ya da ona karşı tedirgin davranılması söz konusu olabilir. Böyle bir duruma meydan vermemek için kişisel bilgilerin gizli tutulmalıdır.

4. Nakit Akış Yönetiminin

Sağlanması: İşletmelerin bu süreçlerde kısa dönemli iş akışının sağlanması için orta ve uzun vadeli yatırımlarına ara vererek, nakit ve nakit benzeri bulundurulması gereği vardır. En azından 5-6 aya kadar faaliyetleri sürdürebilecek bir nakit akışının planlanması önem taşımaktadır. Personel maaşlarını, günlük giderleri ya da acil ödemeleri yapabilmek için gerekli olan nakdin işletmede bulundurulması iş akışının sağlanması için gereklidir. Bu süreçte işletmelerin faydalanabileceği destekler takip edilmelidir. KOSGEB kredileri, İŞKUR'un verdiği kısmi çalışma ödenekleri, Ticaret Bakanlığının yaptığı indirimler, Halk Bankası'nın her zaman olduğu gibi esnaf destekleme fonları, "nefes kredileri" bu desteklere örnek olarak verilebilir. Devletin vergi ödemeleriyle ilgili sağladığı kolaylıklar, ertelemeler de bu süreçte işletmelere katkı

sağlamaktadır. Ayrıca işletmenin sözleşme ve anlaşmalarını, kira, ciro/pay anlaşmasını, işyerinin fiziki şartlarının verimli kullanılmasını, tedarikçilerle olan anlaşmaları ve fiyatları tekrar değerlendirmelidir.

5. İşe Devam Edilmesi:

İşe devam kararıyla stratejik planlama çok önemli hale gelmektedir. Planlama konusunda işletmelerin oldukça zayıf not aldığını bilinmektedir. Bununla birlikte Türk kültürü stratejik planlama yapmaya yatkın bir kültür de değildir. Bunun temel nedeni belirsizlikten kaçınma derecesi çok yüksek bir kültüre sahip olmamızdır. Belirsizliğin uzun dönemde artması işletmeleri rahatsız ettiği için işletme yönetiminde alınan kararlar daha çok günü kurtarmaya yöneliktir. Gelecekle ilgili planlama yapabilmek için risk yönetimine, iç kontrol sistemlerine dayanan çözüm imkânlarının göz önünde tutulması gerekmektedir. Planlama bir iş anlayışı olarak benimsenmelidir. İşe devam aynı zamanda ihtiyaç olan malların üretimi, tedariği veya hizmetlerinin verilmesi şeklinde de olabilir.

6. İşlerin Kötüye Gitmesi:

3-6 aylık süreç sonunda kriz devam ediyorsa, farklı stratejiler

geliştirilmesine gereksinim duyulabilir. Böyle durumlarda küçülme stratejisi çok önemli bir strateji olarak önerilebilir. Satışlar yükselmüyor, zarar devam ediyor ise, işletmeler küçülme yoluna gitmelidir. Tabii ki küçülmenin de maliyetleri, kıdem tazminatları, krediler, sözleşmeler vb. nedenlerle yüksek de olabilir. Küçülme stratejisinde de bu dönem için "yalın üretim" kavramı ortaya çıkıyor. Yalın üretimde işletme sahipleri, yöneticiler işte katma değer yaratmayan, işe ve üretime katkı vermeyen işleri belirleyerek ortadan kaldırılması yoluna gitmektedir. Bu noktada ise göz önünde bulundurulması gereken kavram ise "değişim mühendisliği"dir. Değişim mühendisliği ile var olan iş süreçleri bir tarafa bırakılarak yeni iş süreçlerinin belirlenir. Kriz dönemlerinde var olan süreçlerin iyileştirilmesi düzeltilmesi yerine süreçlerin yeniden tasarlanması önem taşımaktadır çünkü düzeltmelerde duygusallık devreye girebilir. Gereksiz olan işlerin ortadan kaldırılması gereksiz işleri yapan kişilerin de farklı noktalarda katma değer yaratacak şekilde konumlandırılması sağlanabilir. Burada amaç karar verici ile işgören arasındaki mesafeyi azaltarak hızlı karar alınmasını sağlamaktır.

7. Liderlik ve Kontrolünün Sağlanması (E Yönetici):

İş süreçlerinin sanal ortamda yürütülebilmesi için yöneticilerin farklı bilgi ve becerilerde olması gerekmektedir. Sanal yöneticilikte klasik yöneticilikte olduğu gibi, planlama ve organizasyon yapabilir. Geriye kontrol ve liderlik işlevi kalır. Sanal ortamlarda işgörenin kontrolünün sağlanması için yöneticinin teknoloji donanımının yüksek olması ve işin nasıl suistimale açık olduğunu bilmesi lazımdır. İşgörenin performansı nasıl değerlendirecek. Bu süreçte artık performans ölçümü gözleme dayalı değil, pragmatik yani sonuca yönelik olmalıdır. İşgörenlere yapacakları işler tanımlanmalı, iş nitelik ve nicelik olarak ortaya konulmalı, ne zaman biteceği ifade edilip sonrasında personelin sorumluluğunu yerine getirmesi beklenmelidir. Yöneticiler de bu süreç sonunda işin yapılıp yapılmadığını ve işin niteliği değerlendireceklerdir. Değerlendirmelerin çok yönlü yapılması gerekeceği için yöneticilerin analitik zekâ ve algoritmik düşünebilme yeteneklerinin olmalıdır yani işin ne kadarlık bir sürede biteceğinin ve verimli olarak

kendisine döneceğinin analizinin doğru yapılması gerekmektedir. Bunun için işlerin ölçülebilir hale getirilmesi ve ölçebilecek bir algoritma kurulması işin kontrol sürecinde de başarılı olunmasını sağlayacaktır.

8. İş Motivasyonunun Sağlanması (E Yönetici):

Yöneticinin çalışanların motivasyonunu sağlama yolu ve liderlik yaklaşımları da bu süreçten etkilenen ve değişecektir. Sanal ortamlarda yürütülen iş süreçlerinde iş işgörenler ve yöneticiler bir arada olmayacaklardır. Bir arada olunan ortamlarda, küçük bir gülümseme, bir teşekkür, ufak bir jest motivatör olarak etkili iken sanal ortamlarda motivasyonel liderlik özellikle manevi değerleri yüksek olan bizim gibi toplumlarda etkisini kaybetmektedir. Dolayısıyla yöneticisinden olumlu bir cümleye ihtiyacı olan işgörenlere yönelik liderin iletişim yeteneği motivasyondaki başarıyı belirleyecektir. İşgörenlerin yöneticilerinden etkilemeye ve onların yönlendirmelerine ihtiyaçları vardır. Bu kapsamda manevi yani içsel motivatörlerin yanında dışsal yani maddi motivatörlere olan gereksinim daha da yükselecektir.

9. İşlerin İyiye Gitmesi:

İşlerin toparlanma sürecine girmesiyle birlikte işin sürekliliğinin sağlanması önem kazanmaktadır. Belirli bir büyüklüğe ulaşan işletmelerde (ciro, çalışan sayısı, aktif büyüklükleri dikkate alınarak) sürekliliğin sağlanması ve korunması için üç farklı danışmanlık alması önerilir. Bunlar; (1) Hukuk danışmanı, dışardan bir bakış ile işletmenin hukuksal boyutlarının değerlendirilmesi işin sürekliliğinin sağlanabilmesi açısından önemlidir. (2) Finansal danışman, dışardan bir gözle işletmenin finansal durumunun analizinin yapılması ve finansal oranlarının değerlendirilmesi işletmenin daha iyi tanınmasını sağlayacaktır. (3) Stratejik danışman ile işletme içinde risk değerlendirmelerinin yapılması, toplumsal güvenin sağlanması ve geleceğe yönelik doğru öngörülerde bulunabilme olasılığı artacaktır. Stratejik danışmanların da desteği ile işletmelerde kurumsal sorumluluk anlayışı gelişecek ve işletmelerin değerinin korunması ve geliştirilmesi sağlanacaktır. Piyasa iyi takip edilip oyunda kalarak yeni fırsatlar yaratılabilir.

Pandemi BEDAM'ın Hızını Kesemedi

Başkent Üniversitesi Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Merkezi (BEDAM) COVID-19 pandemi sürecinde de eğitimlerine hız kesmeden devam etti.

Yüz yüze eğitimlere ara verilen dönemde BEDAM online eğitimlerle katılımcılarına tam destek verdi.

Başkent Üniversitesi Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Merkezi (BEDAM) Müdürü Prof. Dr. Ali Halıcı BEDAM online eğitimleri hakkında; “Pandemi süreci öncesi yüz yüze verilen eğitimlerin bir kısmını canlı online eğitim olarak değiştirilerek eğitim süreçlerine devam edildi. Bunlardan bazıları; Satranç Akademimiz, 15 Mart 2020 tarihinden itibaren çocuk ve yetişkinlere yönelik online eğitimlere başladı. Teori, taktik ve uygulama derslerinin yapıldığı eğitimimizde yüz yüze eğitimde

verilen her konu aynı şekilde işlenmeye devam etmektedir. Dersler canlı yapılmaktadır. Online turnuvalar ile de katılımcılarımızın gelişimi takip edilmekte ve turnuva heyecanı yaşatılmaktadır. Akıl ve Zeka Oyunları Eğitici Eğitimlerimiz, online olarak başlamıştır. Bireylerin zeka gelişimine katkı sağlayacak olan zeka oyunları ve teoriyaklaşımlar ile bilgisayar üzerinden uygulamalı olarak anlatılmaktadır. Müzik ve Sahne Sanatları Eğitimlerimiz, pandemi dönemi ile birlikte online olarak devam etmektedir. Birebir canlı yapılan derslerde, eğitimcilerimizin ve öğrencilerimizin yaptığı eğitimler de gerekli gelişimler sağlanmakta ve takip edilmektedir. Bu kapsamda, Mart ayı 635, Nisan ayı 1020 ve Mayıs ayı 1586 olmak üzere toplam 3241 katılımcıya Başkent Üniversitesi uzaktan eğitim sertifikası verildi. BEDAM'da sürekli olarak devam eden eğitimlerimiz; erken yaşta robotik kodlama, hasta&kayıt kabul, insan kaynakları, kişisel fitness eğitimci eğitimi, kobi danışmanlığı, masal terapisi,

montessori, NLP teknikleri eğitimi, resim analizi ve psikolojik testler, sosyal medya bağımlılığı, agile eğitimi, amos ile yapısal eşitlik modelleme, smartpls ile yapısal eşitlik, proje yönetimi, mobbing eğitimi, temel seviye yazılım testi, uluslararası iş analisti ve iş analizi, yüksekte çalışma eğitici eğitimi, yangın eğitici eğitimi, kapalı kısıtlı alanda çalışma eğitici eğitimi, kilitleme etiketleme eğitici eğitimi, iş güvenliği uzmanları için eğitici eğitimi, kimyasal sızıntılara müdahale ve döküntü eğitici eğitimi, patlamadan korunma dokümanı hazırlama eğitimi, kök neden analizi eğitimi, acil durum kriz yönetimi eğitici eğitimi, dil konuşma online terapi hizmeti, sağlık hukuku, tüketici hukuku, 35A arabuluculuk, insan kaynakları yönetiminde kişilik analizi ve uygulamaları eğitimi, CV yazma ve mülakat teknikleri eğitimi, kişisel verilerin korunması eğitimi, kamu ihale mevzuatı sertifika programı, telefonda etkili iletişim eğitimi, temel yönetim becerileri eğitimi ve iş hayatında etkili yazışma teknikleri eğitimidir” dedi.

4 Mart Dünya HPV Farkındalık Günü

4 Mart Dünya HPV Farkındalık Günü'nde, toplumda sık görülme oranları dikkate alınarak farkındalık ve bilincin artması için Başkent Üniversitesi Abdullah Demirtaş Konferans Salonu'nda panel düzenlendi.

Panelde ilk söz, Başkent Üniversitesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ali Ayhan'a aitti. HPV virüsü hakkında

bilgiler verdi. Virüsün bulaşma yollarını ve korunma yöntemlerini anlattı. Rahim ağzı kanserinden korunma yöntemlerine ve erken teşhisin önemine vurgu yaptı. Panelde konuşan, Prof. Dr. Esra Kuşçu da, HPV kaynaklı siğil ve kanserler hakkında bilgi verdi. Bulaşma yolları, korunma yöntemlerini anlattı. Aşının gerekliliğine dikkati çekti. Prof. Dr. Sertaç Şen ise, gebelik, doğum ve HPV virüsü

ilişisini ele aldı. Panelin sonunda konuşan Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal, HPV virüsünden korunmak amacıyla yapılan aşı tiplerini, uygulama yöntem ve önerilerini anlattı. Aşılamaya uygulaması ile virüsle mücadelede gelecekte sağlanacak başarıya değindi. Panelde, konuşmacılar daha sonra soruları yanıtladı.

Rotary 2430. Bölge Kulübü “Bir Nefes Bin Hayat” Sloganı ile Başkent Üniversitesi'ne “Solunum Cihazı” armağan etti.

27 Mart 2020 tarihinde Başkent Üniversitesi'nde, “Bir Nefes Bin Hayat” vurgusunun yapıldığı

teslim töreninde salgın nedeniyle tedbirlere dikkat edildi. Katılımcılar oturma düzeninde sosyal mesafe kuralına uyarken, tedbiren tokalaşma ve temastan kaçınıldı. Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal destek için Rotary kulübüne teşekkür ederek; “Bugünlerde

el ele verip başarıyla çıkmamız gerekiyor. Rotary kulübünün Üniversitemize önemli bir cihazı hediye etmeleri nedeniyle buradayız. Ülkemizdeki diğer kuruluşlara da örnek olur ve sağlık kurumlarına ellerinden gelen desteği sağlarlar” dedi.

Başkent'te IV. Kadınlar Haftası

Ankara’da kadının emeğine ve eğitimine en çok değer veren kurum olan Başkent Üniversitesi, kadına yönelik proje ve etkinlikleri ile Türkiye’ye hatta dünyaya örnek olmaya devam ediyor.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü
Başkent Üniversitesi'nde
bir haftaya yayılan
etkinliklerle kutlandı.

Başkent Üniversitesi
Toplumsal Cinsiyet
Araştırmalar Merkezi
(TOCAM) ve Başkent
Üniversitesi Kurumsal
İletişim Koordinatörlüğü
(BÜKİK) tarafından planlanan
etkinlikler hafta boyunca

katılımcılardan yoğun ilgi gördü. Başkent Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Nermin Yeniköse, Başkent Üniversitesi 3 Mart etkinliklerini son dört yıldır bir haftayı aşan etkinlikler dizisi ile ele alındığını vurgulayarak; *“Başkent Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Araştırmalar Merkezi (TOCAM) ve Başkent Üniversitesi Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü (BÜKİK)*

*tarafından düzenlenen
8 Mart Kadınlar Haftası
etkinlikleri kadın sorunlarının
masaya yatırılması ve çözüm
önerileri geliştirilmesi için
önemli bir işlev görüyor.
Sağlıktan spora, sanattan
bilime her alanda kadının
güçlendirilmesi ve bu alanda
farkındalık geliştirilmesi
amacıyla düzenlenen
etkinlikler bir hafta boyunca
katılımcılarla buluştu” dedi.*

100 Kadın 100 Eser Sergisi

2 Mart 2020 tarihinde Başkent Üniversitesi Sergi Alanı Galerisi Başkent'te, Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ile Seramik Sanat ve Uygulama Merkezi işbirliği ile düzenlenen "100 Kadın 100 Eser" adlı sergi büyük ilgi gördü.

Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Öğretim Görevlisi ve Seramik Sanatçısı Sibel Aktaş'ın küratörlüğünde düzenlenen bu anlamlı sergide, Türkiye'nin dört

bir yanından kadın sanatçılar eserleriyle sergide yerini aldı. Serginin açılışında Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal, Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Abdülkadir Varoğlu ve Prof. Dr. Nermin Yeniköse, fakülte dekanları ve akademisyenler kadın sanatçıları bu özel günde yalnız bırakmadı. Serginin açılışında konuşan Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal Başkent Üniversitesi'nde kadınlara uygulanan pozitif ayrımcılığa vurgu yaparak;

"Şu anda Üniversitemizin rektör yardımcılarının başlayarak sayın dekanlarından öğrencilerine kadar hakimiyet kadınların elinde, bunu sonucunu da pozitif yönde görüyoruz. Kadınların yaptıkları yaratıcılıklardan farklı olarak bu Üniversite faydalıyor ve bu Türkiye'ye örnek oluyor. Bu politika üniversitemizin kurucusu Sayın Prof. Dr. Mehmet Haberal tarafından hayat geçirildi, onun kuralları ve yaptığı organizasyonla bu şekilde devam ediyor" dedi.

Sergide yer alan sanatçılar: Aslı Özen, Aysel Kul, Ayla Aksoyoğlu, Ayla Onar, Aynur Ocak, Aysel Gözübüyük, Ayşe Ergüner, Aysun Subaşı, Aynur Tıkıroğlu, Aynur Mahmutova Kaplan, Bilge Öztöplü, Burcu Bayazıt, Cemre Atay, Ceylan Haberal, Çiğdem Çallı, Dilan Karakuş, Döndü Işıl Doğan Duygu Özkır, Ebru Küçükknıç, Eflatun Lale Şen, Emine Kasap Karakoç, Emine Ceylan Özdemir, Emel Gülçin Ülker, Esra Algın, Ece Ayça Kemaloğlu, Fatma Birsan Ulusanoğlu, Fatma Türköz, Fatma Nazan Özşaka, Feyhan Bayık, Ferda Demirel, Fevziye Çadırcı,

Filiz Pelit, Filiz Çolak, Figen Aydoğmuş, Funda Tamkavas, Fulya Turan, Füsun Özyıldırım, Güler Dişbudak, Gülay Bilge, Gülseven Narin Demir, Gülizar Doğaray Karaçam, Gönül Parlak Avcı, Hüsnüye Ceylan, Hatun Yerlikaya Ongun, Hatice Aykonat, Hatice Okan, Hüsnüye Aykonat, Hatice Okan, Hüsnüye Dişbudak, İclal Erentürk Güçsav, İlknur Şen, İzal Erbaş, Layika Berrak Ertuncay, Lerzan Saya, Menekşe Sümer, Melek Yıldız Ergül, Makbule Ayaz, Malike Kırca Baysu, Mine Sarmış Çaylak, Nevruz Erken, Neşe Çetin, Nihan Akdemir, Nevim Kayaoğlu, Nur Gökbulut Nurşen Aksakal Kantar, Nurhilal Harsa,

Özge Gökbulut, Öznur Aksoy, Özlem Alp, Perihan Keki, Rabia Çalışkan, Rana Sirkecioğlu, Satenay Kozakoğlu, Saime Uyar, Semra Taşdemir Seyhan Çırak, Sena Sengir, Selma Aslantaş, Senem Çınarbaş, Sibel Aktaş, Sibel Radiye Gül, Sibel Nas, Suna Sönmezalp, Süheyla Sabır, Şengül Acil, Şeyma Topçu, Şimal Ece Genç, Şule Kaya, Şükran Öztürk Tunç, Tülin Demir, Ufuk Can, Ümit Kara, Ümmihan Bulut, Yasemin İlhan, Yasemin Kayabaşı, Yasemin Dörtan, Yasemin Topçuoğlu, Zehra Sengir, Zeynep Elbeyli, Zekiye Tellioglu, Zeliha Seval Özpek

Türkiye'nin Kadınları Afiş Sergisi ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi

Başkent Üniversitesi
tarafından düzenlenen
Başkent'te Kadınlar Haftası
3 Mart 2020 tarihindeki
etkinliklerine Çankaya
Belediyesi ev sahipliği
yaptı.

Başkent Üniversitesi
İletişim Fakültesi İletişim
Tasarım Bölümü tarafından
hazırlanan "Türkiye'nin
Kadınları Afiş Sergisi"
Çankaya Belediyesi Yılmaz
Güney Fuaye alanında açıldı.
Serginin açılışında konuşan

Başkent Üniversitesi
Rektör Yardımcısı Prof.
Dr. Nermin Yeniköse,
Başkent Üniversitesi'nin
kadın istihdamındaki
öncü rolünden bahsetti ve
kadınların güçlenmesinin
önemine değindi.

Sergi açılışının ardından,
Başkent Üniversitesi
Toplumsal Cinsiyet
Araştırmaları Merkezi
(TOCAM) ve Başkent
Üniversitesi Kurumsal İletişim
Koordinatörlüğü (BÜKİK)
tarafından Çankaya Belediyesi
Yılmaz Güney Salonu'nda
Ankaralı kadınlara "Toplumsal
Cinsiyet Eşitliği Eğitimi"
verildi. Aralarında Başkent
Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Prof. Dr. Prof. Dr. Nermin

Yeniköse'nin de bulunduğu
Başkent Üniversitesi öğretim
üyeleri; Prof. Dr. Özcan
Yağcı, Dr. Öğretim Üyesi
Ceyda Kuloğlu, Dr. Öğretim
Üyesi Lale Şıvgın Dünder, Dr.
Öğretim Üyesi Hatike Dilara
Ağaoğlu Canay, Dr. Öğretim
Üyesi Fisun Sözen ve Öğretim
Görevlisi Arzu Fırlarlar
eğitim programında yer alan
isimler oldu. Medyada kadın
temsilinden, kadın haklarına,
aile içi iletişimden girişimcilğe

kadar pek çok konunun ele
alındığı eğitim programına
katılanlara katılım sertifikası
verildi. Eğitim programına ek
olarak Başkent Üniversitesi
Moda ve Tekstil Tasarımı
Bölüm Başkanı Prof. Burcu
Arıcı'nın sunumuyla Anadolu
Kadın Başlıkları Defilesi
düzenlendi. Sergi, eğitim ve
defile ile gerçekleşen etkinlik
Ankaralı kadınların yoğun
ilgisiyle son buldu.

Türkiye’de ve Dünyada Mühendislikte Kadın

4 Mart 2020 tarihinde Başkent’te Kadınlar Haftası kapsamında Avni Akyol Konferans Salonu’nda “Türkiye’de ve Dünyada Mühendislikte Kadın” başlıklı bir panel düzenlendi.

Başkent Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ve Kadın Mühendisler Topluluğu tarafından düzenlenen

panelin sunuculuğunu Endüstri Mühendisliği 4. sınıf öğrencisi Meltem Uzuner ve panelin moderatörlüğünü Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Berna Dengiz yaptı. “Türkiye’de ve Dünya’da Mühendislikte Kadın” başlıklı panelin açılış konuşmasını Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal yaptı. Panelistlerden MÜKAN

Başkanı Esmâ Sariaslan Divrikli, eşler arasında ortak sorumluluk paylaşımının önemine değindi. Kadınların lehine gibi gözükken bazı yasaların özel sektörde nitelikli kadın personel istihdamını azalttığına da dikkat çeken Divrikli, MÜKAD’ın hedeflerini anlatarak çalışmalarını hakkında bilgi verdi.

Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir kadın girişimciliğinin önemine dikkat çekerken, kendi firmalarında mühendis kadın personel sayısının son projelerle birlikte artışını anlattı. Türkiye’nin Mühendis Kızları projesi ile ciddi bir sosyal sorumluluk

projesi yürüttüklerini ve hayatlara dokunmaya devam edeceklerini sayısal veriler eşliğinde katılımcılarla paylaştı. MÜKAD ve ANGİKAD Başkan Yardımcısı Züleyha Özcan ise Toplumsal Cinsiyet eşitliği konusunun önemine dikkat

çekerek; “Bunu tek başımıza yapamayız. Ne zaman ki erkekler, kadınlara fırsat eşitliği verilmesi konusunda kadınların siyaset, iş dünyası ve sosyal yaşamda daha etkili olması konusunda konuşmaya başlarsa, biz o zaman bir şeyler başarmışız demektir” dedi.

Dünya Kadınlar Günü Bağlamında Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Gençler

Başkent Üniversitesi Kadın – Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Araştırma ve Uygulama Merkezi (BÜKÇAM) tarafından 4 Mart 2020 tarihinde Avni Akyol Konferans Salonu'nda “8 Mart Dünya Kadınlar Günü Bağlamında Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Gençler” paneli gerçekleştirildi.

Panelin moderatörlüğünü BÜKÇAM Müdürü- Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayşe Akın yaptı. Panele, Başkent Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Nermin Yeniköse, akademisyenler, çeşitli kamu kurum kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kurum temsilcileri ve üniversite öğrencileri katıldı.

BÜKÇAM Müdürü Prof. Dr. Ayşe Akın açılış konuşmasına 43. yılı kutlanan Dünya Kadınlar Günü'nde, 43 yılda kadınların insan hakları eşitliği bağlamında çok mesafe kat ettiğini ancak dünyada ve ülkemizde alınacak hala çok mesafenin olduğunu belirterek giriş yaptı.

Konuşmasında kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olmak yolunda verdiği mücadelenin tarihine değinen Akın, bu süreçte özellikle gençlerin “demografik – fırsat pencereleri” bağlamında çok değerli olduğunu ve 2019 yılı Kasım ayında yapılan ICPD25 – Nairobi zirvesinin 4 temel konusundan birinin gençlik olduğunu hatırlatarak genç kadınların erkeklere göre daha yaygın olarak eşitsizliklere

maruz kaldığını belirtti. Panelin ilk konuşmacısı Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü ve Halk Sağlığı Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Şevkat Bahar Özvarış, 2019 yılı Kasım ayında yapılan ICPD25 – Nairobi zirvesinin 4 temel konusundan biri olan gençlik vurgusunun detaylarından bahsederek, bu toplantıda da altı çizilen karşılanamayan aile planlaması, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, HIV ve AIDS, adölesan gebelikler, anne ölümleri ve düşüklerin en çok, gençleri etkilediğini vurguladı.

BÜKÇAM Toplumsal Cinsiyet Uzmanı, Başkent Üniversitesi- Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi Psikolog

Ezgi Türkçelik Türkel, 25 Eylül 2015 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda tüm üye ülke liderleri tarafından kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) üzerine konuştu.

Sosyal Hizmet Uzmanı- Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği (Y-PEER Türkiye) Yönetim Kurulu Başkanı Canan Demir konuşmasında, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin her alanına değindi.

Panelin hemen ardından genç katılımcılara genç olarak beklentileri soruldu. Genç katılımcılar ile kadınlara yönelik mevcut durum hakkında atılması gereken adımlar ve çözüm önerileri tartışılarak panel sonlandırıldı.

Karma Futbol Müsabakası

Toplumda Engelli Kadın Olmak

Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü tarafından 5 Mart 2020 tarihinde Avni Akyol Konferans Salonu'nda; "Toplumda Engelli Kadın Olmak" başlığıyla bir panel gerçekleştirildi.

Panele; Engelliler Konfederasyonu adına Sosyal Hizmet Uzmanı İrem Coşansu Yalazan, Sağlık Hizmetleri Sendikası Engelliler Komisyon Başkanı ve Gülhane Eğitim ve Araştırma

Hastanesi Engelli Danışma ve Koordinasyon Birim Sorumlusu, Sosyal Hizmet Uzmanı Ayşe Sarı ve Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Engelli Danışma ve Koordinasyon Birimi Sekreteri Gül Ceren Pekoğlu Sarı konuşmacı olarak katıldı. Konuşmacılar engelli kadın olmanın ve engelli bir üyeye sahip olmanın yol açtığı güçlükleri anlattıktan sonra bu güçlüklerle bireysel olarak ve sosyal hizmet uzmanı olarak nasıl baş edilebileceğini vurguladılar.

Başkent Üniversitesi Aksiyon ve Eğlence Topluluğu ile Radyo Başkent Topluluğu tarafından 4 Mart 2020 tarihinde Başkent Üniversitesi Kapalı Spor Salonu'nda "Karma Futbol Müsabakası" gerçekleştirildi.

Başkent'te Kadınlar Haftası kapsamında sahada mücadele eden karma futbol takımında toplam 12 öğrenci mücadele etti. Müsabaka boyunca bir çok öğrenci etkinliğe ve arkadaşlarına tribünden destek verdi.

Müسابakanın ardından Başkent Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı İlknur Özen ve Başkent Üniversitesi Spor Hizmetleri Müdürü Beknur Gözütok tarafından katılımcılara günün anısına hediyeler takdim edildi.

İsmet İnönü'nün Kızı Özden Toker “Ailemizden Anılar”

6 Mart 2020 tarihinde Prof. Dr. İhsan Doğramacı Konferans Salonu'nda Başkent Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Merkezi (TOCAM) ve Başkent Üniversitesi Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü (BÜKİK) tarafından 8 Mart Kadınlar Haftası etkinlikleri kapsamında “Ailemizden Anılar” başlıklı bir panel düzenlendi.

Söyleşinin konuğu İsmet İnönü'nün kızı, İnönü Vakfı Başkanı Özden Toker oldu. Panele; Başkent Üniversitesi Kurucusu ve Yönetim Üst Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal, Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Haberal, Başkent Üniversitesi bir önceki Rektörü Prof. Dr. Kenan Araz, Rektör

Yardımcısı Prof. Dr. Nermin Yeniköse, fakülte dekanları, akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Başkent Üniversitesi Kurucusu ve Yönetim Üst Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mehmet Haberal tarafından karşılanan Özden Toker, panelden önce Başkent Üniversitesi İletişim Tasarım

Bölümü tarafından hazırlanan “Türkiye'nin Kadınları” adlı afiş sergisini gezdi. Sergide annesi Mevhibe İnönü'den esinlenilerek hazırlanan afiş dikkatle inceleyen Toker, emeği geçenleri tebrik etti. Panelde İletişim Fakültesi Radyo TV Sinema Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hale Künüçen'in sorularını

yanıtlayan Özden Toker, öğrencilerle buluşmaktan büyük memnuniyet duyduğunu ifade etti. Atatürk'ü görmüş ve tanımış olmanın kendisi için büyük bir mutluluk olduğunu ifade eden Özden Toker, Cumhuriyetin ilk yıllarına dair anılarını aktardı. Atatürk ve İnönü arasındaki ilişkiyi ve dönemin özelliklerini

anlatan Toker, Cumhuriyetin imkansızlıklar içinde kurulduğunu ifade etti. Panel sonunda öğrencilerin sorularını da yanıtlayan Özden Toker'e daha sonra Prof. Dr. Mehmet Haberal ve Prof. Dr. Ali Haberal tarafından günün anısına hediyeler takdim edildi.

Mühendislik Fakültesi ve KOSGEB Başkent Üniversitesi TEKMER'den Büyük Başarı

Başkent Üniversitesi 3. nesil üniversite olma yolunda üzerine düşen görevleri yerine getirmekte. Dr. Onur Koçak, TÜBİTAK'ın, hizmete sunduğu ve ülke çapında yaptığı tarama ve değerlendirmeler sonucu hazırladığı "Covid-19 Web Portalı" (covid19.tubitak.gov.tr) içeriğinde yer alan "Yetkinlikler" bölümünde paydaş listesinde yer aldı.

Başkent Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi
Biyomedikal Mühendisliği
Bölümü Öğretim Görevlisi Dr.
Onur Koçak, üniversite-sanayi

işbirliği kapsamında yürüttüğü araştırmaları ve girişimciliği ile bu konuda canla başla çalışarak Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında TÜBİTAK'ın, hizmete sunduğu ve ülke çapında yaptığı tarama ve değerlendirmeler sonucu hazırladığı "Covid-19 Web Portalı" (covid19.tubitak.gov.tr) içeriğinde yer alan "Yetkinlikler" bölümünde, ülkemiz bilim kurulu üyelerinin de yer aldığı, paydaş listesinde

yer aldı. Paydaşlar, yetenekleri ve ürettikleri hizmetin türüne göre, Üniversite / Araştırma Merkezleri, Sanayi Kuruluşları (Aşı / İlaç Geliştirme), Sanayi Kuruluşları (Tanı Kiti/ Cihaz/ Donanım) adı altında üç ana kategoride belirtildi. Dr. Onur Koçak hem Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hem de KOSGEB'in desteklerini alarak projelerinin bir kısmını Başkent Üniversitesi TEKMER'de gerçekleştirdi.

Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğrencilerinin Başarısı

Ankara Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen "Teknoloji Ticarileştirme ve Kültivasyon Merkezi" projesi kapsamında 17-18 Şubat 2020 tarihlerinde Ostim Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş. tarafından "Ostim Teknopark Hackathon" yarışması düzenlendi. Belirlenen konular üzerinde yenilikçi fikirler geliştirebilecek olan

takımların bir araya gelerek; 2 gün içerisinde ve sabit bir ortamda iş geliştirme, problem çözme, proje yönetimi ve/veya yazılım yeteneklerini kullanarak, beyin fırtınası ile kısa süre içerisinde projenin ve/veya yazılımın yazılacağı bir etkinlik olan Ostim Teknopark Hackathon'ın teması, "Ostim Teknopark Kuluçka Merkezi ve Teknoloji Üretim Atölyesi'nin

Hizmetlerinin Kurgulanması ve İyileştirilmesine Yönelik Fikir Maratonu" oldu. Ostim Teknopark Hackathon'da Başkent Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü öğrencilerinden Berkay Yazar ve Kemal Tuğkan Öztürk ikincilik ödülünü, İrem Tombakoğlu, Ecem Sena Ünlü ve İrem Altınbaş üçüncülük ödülünü kazandılar.

Mühendislik Fakültesi'ne Yeni Patent: Kütle Değişim Ölçümü İçin Yüksek Duyarlılıkta Sensör

Başkent Üniversitesi
Biyomedikal Mühendisliği
Öğretim Üyelerinden Prof.
Dr. Cengiz Koçum ve Prof. Dr.
Dilek Çökeliler'in yaklaşık 3
yıl önce doktora öğrencileri
Mehmet Altay Ünal ile
birlikte yaptıkları araştırma
sonucu ölçüm cihazı (sensör)
geliştirdiler.

Bu ölçüm cihazı herhangi bir hastalık göstergesi olan kan, idrar, tükürük ve benzeri vücut sıvılarında çok düşük miktarda bulunan maddelerin varlığını gösterecek, miktar bilgisini verecek şekilde çalışmalara göre modifiye edilebilir özelliktedir. Prof. Dr. Dilek Çökeliler ve Prof. Dr.

Cengiz Koçum patenti alınan çalışmayla ilgili yaptıkları açıklamada; "Bu sensör kanda eser miktarda bulunan çeşitli moleküller, virüsler ve bakterileri algılayarak tanı koymada ve hastayı izlemede kullanılabilir. Hem ucuz, hem de kısa sürede bu testlerin yapılabilmesi ve daha da önemlisi pikogram (gramın trilyonda biri) ağırlığındaki halen mevcut tanı sistemleriyle belirlenemeyen küçük miktarlarında algılanması sağlanabilecektir. Bundan sonraki aşamada kandaki eser miktarda dolaşan kanser hücrelerinin belirlenebilmesi için farklı araştırmalar

TÜBİTAK tarafından desteklenen başka bir proje ile devam etmektedir. Bu ölçüm cihazı bir kütle değişim algılayıcısıdır ve pikogram kütle değişimlerini algılamak üzere geliştirilmiştir. Cihazın biyosensör uygulamaları başta olmak üzere kütle değişimine dayalı araştırmalarda artan bir kullanıma sahip olacağı öngörülmektedir. Patent, sensör / biyosensör/ immünosensör teknolojilerine yeni bir perspektif getirmektedir. Bu yeni yaklaşımla geliştirilen cihaz, taşınabilir, kompakt, ucuz ve oldukça hassastır" dediler.

YAKEM “Genç Telif” Projesi 6 Lisede Uygulandı

Başkent Üniversitesi Yaratıcı Kültür Endüstrileri Araştırma ve Uygulama Merkezi (YAKEM) Kasım 2019'da Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü tarafından desteklenen “Genç Telif: Özgün Telif Hakları Oyunu Geliştirilmesi ve Uygulamalı Eğitimi” projesi ile ortaöğretim öğrencilerine telif hakları konusunda farkındalık

kazandırmayı hedeflemektedir. Başkent Üniversitesi öğretim Üyeleri Doç. Dr. Nihan Gider Işıkman ve Dr. Erman M. Demir tarafından yürütülen proje kapsamında, YAKEM'in daha önceki oyun geliştirme projelerinden elde edilen deneyim ile telif hakları konusunu kapsayan özgün ve modüler bir kutu oyunu prototipi, orta öğretim

seviyesine ve gençlerin ilgi alanlarına uygun uygulamalı eğitim içerikleri geliştirilmiştir. Proje kapsamına Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün belirlediği altı lisede Şubat-Mart 2020 tarihlerinde “Genç Telif” projesi uygulanmıştır. Bu okullar uygulama tarihi sırasıyla: Atatürk Lisesi, Atatürk Anadolu Lisesi, Mehmet Emin

Resulzade Anadolu Lisesi, Ankara Fen Lisesi, Çiğdem Anadolu Lisesi ve Ankara Güzel Sanatlar Lisesi'dir. Daha önceki kolaylaştırıcı eğitimine katılan Başkent Üniversitesi öğrencileri de bu uygulamalarda kolaylaştırıcı olarak görev almış, YAKEM'den Doç. Dr. Nihan Gider Işıkman ve Dr. Erman M. Demir ile Her Okula Patent

(HOP) sosyal girişimi kurucusu Av. Sıla Akyol tarafından gençlerin yaratıcı üretim ve telif hakları konusunda farkındalık düzeyini arttıran eğitim ve oyun atölyesi gerçekleştirilmiştir. Genç Telif oyun atölyesinde lise öğrencileri önceden hazırlanmış modüler bir kutu oyunda okula

özgü oyun bileşenleri ve kuralları belirlemiş; prototip denemesi için oyunu bizzat oynamışlardır. Yenilikçi bir yöntemle telif hakları bilincini artırmayı hedefleyen bu proje kapsamında geleceğin mutlu, yaratıcı ve kendi potansiyelini gerçekleştirebilen bireylerini ortaya çıkarmak için liselerde öğretmen ve öğrenciler ile ortak çalışılmıştır.

Gölbaşı Patalya Lakeside Resort Hotel
Kaliteli hizmet anlayışını güleryüzü ile sizlere sunuyor

Kızılcahamam Patalya Thermal Resort
Konfor ve kalitenin yüzünüze gülümseme olarak yansıması

Haymana Yolu 4. Km. 06830 Gölbaşı Ankara
Tel: 0312 484 44 44
patalyahotel.com.tr/golbasi/
patalya@patalya.com.tr

Soğuksu Milli Parkı İçi 06890 Kızılcahamam/Ankara
Tel: 0312 736 02 00
patalyahotel.com.tr/kizilcahamam/
info@patalyahotel.com.tr

Şubat 2020 - Haziran 2020 dönemi atanan akademisyenlerimizle daha da güçlenen üniversitemiz 7 gün 24 saat bilim ışığında çalışmalarına devam edecektir. Atanan tüm akademisyelerimizi kutlar, başarılarının devam etmesini dileriz.

AD SOYAD	FAKÜLTE	BÖLÜM	ESKİ UNVAN	YENİ UNVAN
SERTAÇ ESİN	TIP FAKÜLTESİ	KADIN HST. VE DOĞUM A.DALI	DOÇ.DR.	PROF. DR.
BAHADIR GÜLTEKİN	TIP FAKÜLTESİ	KALP VE DAMAR CERR. A.DALI	DOÇ.DR.	PROF. DR.
ÖZDEN TURAN	TIP FAKÜLTESİ	ÇOCUK SAĞ. VE HST. A.DALI/NEONATOLOJİ B.DALI	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
RUHSEN ÖCAL	TIP FAKÜLTESİ	NÖROLOJİ A.DALI	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
NURETDİN SUNA	TIP FAKÜLTESİ	İÇ HST. /GASTROENTEROLOJİ B.DALI	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
HASAN EREN ÇALIŞKAN	SOSYAL BİLİMLER MYO	FOTOĞRAFÇILIK VE KAMERAMANLIK PROGRAMI	TEKNİKER	ÖĞR. GÖR.
MAHİR KIRNAP	TIP FAKÜLTESİ	GENEL CERRAHİ A.DALI	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
GONCA ÖZGÜN	TIP FAKÜLTESİ	TIBBİ PATOLOJİ A.DALI	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
SELMA ÇETİNKAYA	TIP FAKÜLTESİ	TIP EĞİTİMİ A.DALI	DOÇ. DR.	PROF. DR.
ÜMRAN YILMAZ	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	PROTETİK DİŞ TEDAVİSİ A.DALI	DİŞ HEKİMİ	ÖĞR. GÖR.
SELEN ESİN VAROL	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	PEDODONTİ A.DALI	DİŞ HEKİMİ	ÖĞR. GÖR.
YAPRAK YALÇIN	TIP FAKÜLTESİ	TIBBİ BİYOLOJİ A.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
GÜLBAHAR BÖYÜK	TIP FAKÜLTESİ	FİZYOLOJİ A.DALI	ÖĞR. GÖR.	ÖĞR. GÖR.
FATMA İREM YEŞİLER	TIP FAKÜLTESİ	ANESTEZİYOLOJİ VE REA. /YOĞUN BAKIM B.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
FİGEN LEBLEBİCİ	TIP FAKÜLTESİ	ANESTEZİYOLOJİ VE REA. /YOĞUN BAKIM B.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
LATİFE ATASOY KARAKAŞ	TIP FAKÜLTESİ	KADIN HST. VE DOĞUM A.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
EMRE GÜNAKAN	TIP FAKÜLTESİ	KADIN HST. VE DOĞUM A.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
SERHAT KILIÇ	TIP FAKÜLTESİ	ÇOCUK SAĞ. VE HST. A.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
ÖZLEM AKBULUT	TIP FAKÜLTESİ	ÇOCUK SAĞ. VE HST. A.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
TUBA ERDOĞAN	TIP FAKÜLTESİ	İÇ HASTALIKLARI A.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
NAZLI KARIMI	TIP FAKÜLTESİ	FİZYOLOJİ A.DALI	UZM. DR.	ÖĞR. GÖR.
GİLMAN SENEM GENÇTÜRK HIZAL	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM BÖLÜMÜ	DOÇ. DR.	PROF. DR.
DERYA ÇİNİ ŞİMŞEK	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	RADYO SİNEMA VE TELEVİZYON BÖLÜMÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
EMİNE CABİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ B.	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
ALPER RAİF İPEK	GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	GÖRSEL SANATLAR VE TASARIM BÖLÜMÜ	ÖĞR. GÖR.	DR. ÖĞR. ÜYESİ
NİLÜFER BAYRAKTAR	TIP FAKÜLTESİ	TIBBİ BİYOKİMYA A.DALI	DOÇ. DR.	PROF. DR.
FEHMİ SONER MAZLUM	GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI BÖLÜMÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
GÖZEN GÜNER AKTAŞ	GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ	DOÇ. DR.	PROF. DR.
SONER GÖKTEN	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME BÖLÜMÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
MEHMET ÇAKAR	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME BÖLÜMÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
MÜJDAT KAYA	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
BURAK YILDIZ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ	ÖĞR. GÖR.	DR. ÖĞR. ÜYESİ
ELVİN KESİMCİ	TIP FAKÜLTESİ	ANESTEZİYOLOJİ VE REA. A.DALI	DOÇ. DR.	PROF. DR.
RESMİYE EBRU TİRALİ	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	PEDODONTİ A.DALI	DOÇ. DR.	PROF. DR.
SELİN ÖZEN	TIP FAKÜLTESİ	FİZİK TEDAVİ VE REH. A.DALI	UZM. DR.	DR. ÖĞR. ÜYESİ
ZEYNEP KENDİ ÇELEBİ	TIP FAKÜLTESİ	İÇ HASTALIKLARI A.DALI	UZM. DR.	DR. ÖĞR. ÜYESİ
BURÇAK KAYA	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	ORTODONTİ A.DALI	DOÇ. DR.	PROF. DR.
CEM AYDOĞAN	TIP FAKÜLTESİ	GENEL CERRAHİ A.DALI	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
ÜMİT EKŞİOĞLU	TIP FAKÜLTESİ	GÖZ HASTALIKLARI A.DALI	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.
ŞAHİKA ZEYNEP AKI	TIP FAKÜLTESİ	İÇ HST. A.DALI/HEMATOLOJİ B.DALI	UZM. DR.	DOÇ. DR.
GÜLER YAVAŞ	TIP FAKÜLTESİ	RADYASYON ONKOLOJİ A.DALI	UZM. DR.	DOÇ. DR.
ÇAĞDAŞ YAVAŞ	TIP FAKÜLTESİ	RADYASYON ONKOLOJİ A.DALI	UZM. DR.	DOÇ. DR.
AYDAN AKYÜZ ÖZDEMİR	SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU	SAĞLIK HİZMETLERİ MYOİS SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ P.	ÖĞR. GÖR.	DR. ÖĞR. ÜYESİ
ONUR SUNAL	TİCARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	BANKACILIK BÖLÜMÜ	DOÇ. DR.	PROF. DR.
MUSTAFA FİKRET ATEŞ	SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU	SOSYAL BİLİMLER MYO MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI PROGRAMI	DR. ÖĞR. ÜYESİ	DOÇ. DR.

**2019 - 2020 akademik yılında mezun olan
tüm öğrencilerimize, hayatları boyunca
sağlık, başarı ve mutluluklar dilerim.**

**Prof. Dr. Ali Haberal
Rektör**

SOCIAL VIDEO SHARING SOCIAL NETWORK PHOTO SHARING SEARCH MEDIA LIFESTREAMING PUBLISHING EVENTS

 BaskentUniv

 baskentunv

 baskentunv

 Baskentunv

1993

BAŞKENT
ÜNİVERSİTESİ

Bağlıca Kampüsü Fatih Sultan Mahallesi
Eskişehir Yolu 18.km
TR 06790 Etimesgut Ankara
+90 312 246 66 66
baskent.edu.tr